

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inzerati petih vrst & Din 4. — Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Rooseveltove program za tekočo poslovno dobo:

Amerika v znaku nove socialne pravičnosti

Rooseveltova poslanica američkemu narodu — Program v novi poslovni dobi predsednika: beda in siromaštvo mora izginiti — Osnovno načelo ameriške socialne politike

WASHINGTON, 21. januarja. Z. Prezident Roosevelt, ki je bil včeraj slovesno zaprežen na Kapitolu, je danes izdal na ves američki narod obširno poslanico, v kateri obrazloži svoj delovni program za tekočo poslovno dobo. Kakor je obljubil že pri volitvah, ki so mu prinesle nepričakovano veliko zmago, tako tudi v svoji poslanici napoveduje, da hoče vse svoje

prizadevanje usmeriti na to, da odstrani nesorazmerje med bogastvom in siromaštvom. Uvesti hoče socialno pravičnost na vseh poljih. Vse, kar se smatra za socialno krivično, mora izginiti. V državi, kjer je vsega preveč, ne sme nihče poznati bede. Vsak državljan mora biti predmet interesa in skrbi države. Uvesti hoče nov socialni red, ki bo pomenil več kakor samo

splošni napredek. Roosevelt hoče na starih temeljih ameriške demokracije zgraditi nov red socialne pravičnosti, ki naj vsem bodočim generacijam zagotovi lepšo zadovoljnost in doseže, da bo Amerika vzor države vsemu svetu. Napredek in socialna pravičnost ni v tem, da se tistim, ki imajo že vsega dovolj, da še več, marveč v tem, da se onim, ki trpe bedo in pomanjkanje, da

toliko, da bodo lahko mirno in zadovoljno živeli. V tem pravcu bo usmerjeno vse bodoče delo ameriške vlade, ki hoče slej ko prej stremeti za tem, da zavladata na svetu demokracija, socialna pravičnost in mednarodno sodelovanje vseh, ki jim je res do tega, da zavladata med narodi mir in blagostanje.

Zasedanje sveta Društva narodov

Važnejši od javnih razprav so zakulisni razgovori državnikov

ŽENEVA, 21. januarja. Danes popoldne ob 17. bo pod predsedstvom kitajskega delegata odprto 96. zasedanje sveta Društva narodov. Vse zanimanje ženevskih krogov pa je zaenkrat osredotočeno na razgovore, ki jih imajo Delbos, Eden, Litvinov in Beck, ki razpravljajo o vseh aktualnih mednarodnih problemih. Tudi dnevni red tega zasedanja, ki obsega 24 točk, vsebuje nekatera zelo važna vprašanja. Svet Društva narodov bo najprvo sprejel na znanje poročilo poljskega zunanjega ministra Becka o očitovanju garancij Društva narodov in o ureditvi razmer v Gdansk. Ni izključeno, da bo posegel v debato tudi predsednik gdanjskega narodno socialističnega senata Greiser. Tudi določitev datuma prihodnjega sestanka predsedstvenega urada razorožitvene konference in sestava mednarodne komisije, ki naj prouči angleški predlog glede boljše razdelitve surovin, bosta dala povod za zanimivo debato. Na predlog čilске vlade bo svet Društva narodov razpravljal tudi o usodi španskih beguncev, ki so se zatekli na tuja poslatništva v Madridu. Najvažnejši problem tega zasedanja pa bo vsekakor francosko-turški spor zaradi aleksandrijskega sandžaka. Delbos in Vienot sta imela danes popoldne že dolg sestanek s poročevalcem

sveta Društva narodov Aandlerjem in s turškim zunanjim ministrom Ruždi Arasom. Čeprav se ti razgovori vrše v zelo prijateljskem duhu in razpoloženju, v ženevskih krogih dvomijo, da bi že na tem zasedanju prišlo do sporazuma.

Eden odpotoval v Ženevo

LONDON, 21. januarja. Br. Zunanji minister Eden je danes popoldne odpotoval v Ženevo na zasedanje sveta Društva narodov. Pariz, 21. jan. AA. Havas: Angleški zunanji minister Eden je bil sredi v stanovanju vladnega predsednika Leona Bluma skupaj z angleškim veleposlanikom v Parizu Clerkom. Eden je odpotoval iz Pariza ob 23.20 v Ženevo. Na kolodvoru se je Eden dolgo pogovarjal z jugoslovenskim poslanikom dr. Purčem, ki je z istim vlakom odpotoval v Ženevo.

Italija ne bo sodelovala

RIM, 21. januarja. O. Tudi na bližnjem zasedanju sveta Društva narodov Italija ne bo sodelovala ker slej ko prej vztraja pri svoji zahtevi, da se v okviru Društva narodov likvidira abesinsko vprašanje. Abesinija mora biti izključena iz Društva in slednji mora priznati italijanski kolonialni imperij.

Francova ofenziva ustavljena

Za Marabello je naletel na hud odpor vladnih čet

Gibraltar, 21. jan. AA. Havas: Uporniki so ustavili svoje napredovanje proti Malagi ker so naleteli na hud protinapad za Marabello. Vladna letala so pri bombardiranju Čute napravila veliko škodo.

Dabat, 21. jan. AA. Havas: Radijska postaja v Sevilli je včeraj ob 13.30 objavila da so republikanci doživeli popoln neuspeh pri Cerro de los Angeles. Na zapadu Madrida so sedaj postojanke rdečih zelo omejene. Uporniško toponištvo je ob 17.30 začelo bombardirati prestolnico. Mnogo bomb je padlo na ulicah v središču mesta. Poslopja so zelo poškodovana. Število smrtnih žrtev še ni znano.

General Franco demantira vesti madridske vlade, da so republikanci zavzeli Cerro de los Angeles. Nasprotno, trdi, da so nacionalistične čete lepo zmagale na tem odseku. Madridske čete so uporabile vsa sredstva, da bi zavzele ta grič, tako sovetske tanke in okoli 50 oklopnih avtomobilov. Vse to so nacionalistične čete nato zaplenile. Madridske čete so se v paniki umaknile na svoje prejšnje položaje. nacionalisti pa so se zopet utrdili na svojih prejšnjih postojankah.

Madrid, 21. januarja. r. Vladne čete so včeraj popoldne krvavo odbile protinapad nacionalistov na Cerro de los Angeles.

Barcelona, 21. januarja. AA. Reuter: V mreže se je vnovič ena uporniška podmornica. V Barcelono je prišel prvi tovor žita iz Francije s 700 tonami.

Veracruz, 21. jan. AA. Havas: V tujak-ski huki je bilo vkrcajih na ladijo za madridsko vlado 38 topov kalibra 75 in veliko število strojne. Vse to orožje je bilo izdelano v Mehiki.

Portugalska odklanja

LONDON, 21. januarja. w. Portugalska vlada je poslala angleški vladi noto, v kateri izjavlja, da pod nobenim pogojem ne more pristati na to, da bi se na portugalsko-španski meji uvedla mednarodna kontrola. Portugalska vlada pa je pripravljena sama prevzeti kontrolo in preprečiti dostop prostovoljcev s portugalskega ozemlja

dijskega kluba in je morala biti vsa oddaja ukinjena. Četrta bomba je eksplodirala pred poslopjem prosvetnega ministrstva. Peta bomba je eksplodirala nedaleč od antene glavne radijske postaje in napravila mnogo škode.

Bombni atentati v Lizboni

V pretekli noči je v portugalski prestolnici eksplodiralo pet bomb

LIZBONA, 21. jan. AA. Havas: Ponoči so v posameznih delih prestolnice eksplodirale bombe. Dve bombi sta eksplodirali skoraj istočasno pred »Španskim domom«, kjer je ravno bila nek predstava. Tretja bomba je eksplodirala v prostorih portugalskega ra-

Pred padcem japonske vlade

Parlament ji bo danes izrekel nezaupnico in zahteval njen odstop

Tokio, 21. januarja. Z. Danes se sestane japonski parlament, da prične razpravo o naknadnih kreditih za oboroževanje. Ogromni izdatki za vojsko in mornarico zbujajo v japonski javnosti že del časa veliko nevoljo. Sinoči sta imeli skupno sejo najmočnejši stranki, ki imata v parlamentu tričetrtinsko večino. Sklenili sta, da hosta na današnji seji nastopili odloč-

no proti ogromnim oboroževalnim izdatkom in proti zunanji politiki vlade ter zahtevali odstop Hirotove vlade. Vlada se zaveda, da je sprito takih okolištin njen padec neizbežen. Danes je izdala obširno spomenico, v kateri utemeljuje svojo politiko in se sklicuje na silno oboroževanje Rusije.

Katastrofalne poplave v Ameriki

Še večja nesreča kakor leta 1913

NEW YORK, 21. jan. z. Zaradi dolgotrajne deževja so nastale v Ameriki, zlasti v državah srednjega zapada katastrofalne poplave, ki pa zavzemajo še vedno večji obseg. Najhujše je prizadeta država Indiana. Nad 200.000 ljudi je že do sedaj brez strehe. Cele pokrajine so popolnoma odrezane od zunanjega sveta. Izginilo je desletje okrog 5.000 naselbin, ki jim ni mogoče priskočiti na pomoč. Voda narašča tako naglo, da so begunci jedva rešili golo življenje. Re-

ševalna akcija je zelo otežkočena, ker so vse ceste pod vodo. Železnice pa po večini porušene. Izvidniško službo vrše lahko samo še z letali. Rdeči križ je sporazumno z vlado organiziral pomožno akcijo za poplavljenice, ki trpe silno pomanjkanje. Poplave, ki se vedno naraščajo, je že dosedaj zavzelo večji obseg, kakor ga je imela katastrofalna poplava leta 1913, ki je bila največja poplavna katastrofa v Ameriki

Jugoslovenski paviljon na pariški svetovni razstavi

Včeraj so slovesno položili temeljni kamen

PARIZ, 21. januarja. AA. Na veliki svetovni razstavi, ki bo odprta 1. maja t. l. v Parizu, bo zavzemal vidno mesto jugoslovenski paviljon, čigar temeljni kamen so včeraj položili. Jugoslavija je dobila eno izmed najlepših mest neposredno za monumentalnim vhodom Trocadera, kjer bodo razstavljena kulturna in gospodarska prizadevanja kraljevine. Načrt za paviljon je izdelal nadarjeni arhitekt Sajsi in bo paviljon zavzemal več sto tisoč m² površine. Glavna dvorana bo dolga 26 m, široka 10 m in visoka 11 m. Znatno prostor je določen tudi ostalim manjšim dvoranam. Dela se imajo takoj začeti in smemo pričakovati, da bo paviljon po zaslugi glavnega komisarja dr. Adolfa Čuvaja in njegovega pomočnika Rista Santića o pravem času gotov. Nedvomno je, da bo tudi poslanik Purč pripomogel k uspehu jugoslovanske udeležbe na mednarodni kulturni manifestaciji.

O priliki polaganja temeljnega kamna je dr. Adolf Čuvaj priredil slavnostno kosilo, na katerem so bili poleg poslanika in vojaškega odposlanca generala Ristića, poslanskega svetnika Simića in osebja jugosloven-

skega poslatništva tudi mnogi francoski gosti, med njimi francoski glavni komisar za razstavo. Tudi francoski trgovinski minister Bastid in njegovi najbližji sodelavci in pomočniki glavnega urednika Havasa so bili na tem slavnostnem kosilu, ki je poteklo v prisrčnem in prijateljskem razpoloženju — kakor zmerom, kadar gre za kakšno francosko-jugoslovansko manifestacijo. Ob koncu kosila je pozdravil svoje goste dr. Adolf Čuvaj z govorom o pomenu pariške razstave in udeležbe Jugoslavije na tej razstavi.

Francoski glavni komisar razstave Edmond Lapet, je izrazil upanje, da bo jugoslovanski paviljon na letošnji razstavi pokazal vsemu svetu lepe uspehe jugoslovanskega prizadevanja.

Spregovoril je tudi trgovinski minister Bastid, znani prijatelj Jugoslavije. Izrazil je svoje veselje, da se Jugoslavija nahaja v kulturni manifestaciji poleg Francije. Ob koncu je govoril jugoslovanski poslanik dr. Purč, ki je rekel, da bo pariška razstava 1937 pokazala, da je Francija še zmeraj središče Evrope in srce sveta. Jugoslavija je ponosna, da je prijateljica Francije.

Uspehi „4 mušketirjev“ v Afriki

Podrobno poročilo o afriški turneji naše teniške reprezentance

Johannesbourg, 21. januarja. e. Iz Južne Afrike so dospela podrobnejša poročila o gostovanju naše teniške reprezentance. Naši »štirje mušketirji« Punčec, Pallada, Kukuljević in Mitić so na svoji turneji po Južni Afriki dosegli znatno večje uspehe kakor Angleži, ki so prvič nastopili z Austonom in Collinsom, drugič pa s Perryjem in Hughesom. Tudi Francozi, katerih moštvo je vodil Borotra, niso mogli tako prepričati kakor Jugoslovenci. S svojimi zmagami so naši igralci ponovno potrdili, da spadajo v svetovni razred. Zlasti pomembna je njihova zadnja zmaga v Johan-nesbourgu proti južno afriški reprezentanci. Igrali so pri neobičajno visoki temperaturi in v višini 3000 m nad morjem. Med drugim so premagali tudi južno afriškega prvaka Faryuasona. Tekmovanje se je vršilo dopoldne in popoldne in sicer dopoldne dva singla, popoldne pa po dva singla in dubla. Zanimanje občinstva je bilo ogromno. Dopoldnanski tekmi je prisostvovalo po 3000, popoldnanski pa po 5000 gledalcev, med njimi mnogo Jugoslovenov, ki žive v teh krajih. Sodniki so bili zelo nepristranski. Jugoslovenska kolonija je bila zaradi uspehov svojih rojakov navdušena in je Jugoslovenci narodni klub priredil 2. januarja na čast našim mušketirjem banket, ki mu je sledila veselica, ki so se je udeležili najvišji južnoafriški dostojanstveniki. Igralcem so bila izročena lepa spominska darila. 3. januarja so bili igralci povabljeni na kosilo pri predsedniku kluba Vurdclji.

Južnoafriški listi so pisali izredno obširno in toplo o gostovanju naših igralcev.

Največji južnoafriški dnevnik »Sunday Express«, ki izhaja v Johannesbourgu, je priobčal članke preko cele strani.

Podrobni rezultati zadnje tekme z reprezentanco Južne Afrike so bili naslednji: Punčec—Faryuason 6:0, 6:4, Punčec—Bertram 6:1, 6:2, Kukuljević—Robbins 9:7, 8:6, Kirby—Kukuljević 4:6, 6:1, 6:1, Kirby—Mitić 6:2, 6:1, Mitić—Robbins 6:3, 6:3, Kukuljević—Mitić: Bertram—Robbins 4:6, 6:2, 6:2, Faryuason—Kirby: Kukuljević—Mitić 6:4, 6:3, Pallada—Punčec: Bertram—Robbins 6:2, 9:7 in Faryuason—Kirby: Pallada—Punčec 6:4, 6:4. Končni rezultat je bil torej 6:4 za Jugoslavijo.

Vremenska poročila

Temperatura se je znižala, barometer se dviga, lahen zapadni veter zmanjšuje oblačnost. V krajih, kjer je včeraj južni veter razmočil plast snega, je smuka neugodna, v višjih legah, kjer temperatura ni prišla nad ničlo, je smuka ugodna, ker se vrhnja mehka plast novega snega ne udira globoko.

Kranjska gora, danes: —13, 15 pršiča. Vršič, danes: —4, 50 snega. Tamar, danes: 30 pršiča.

Rateče-Planica, danes: —10, 15 pršiča, sankališče in drsališče uporabno, skakalnice uporabne.

Curij, 21. januarja. Beograd 10, Pariz 20.3625, London 21.38375, Newyork 435.75, Bruselj 73.425, Milan 22.94, Amsterdam 238.575, Berlin 175.20, Dunaj 78.75—81.25, Praga 15.21, Varšava 82.25, Bukarešta 82.5.

Politični obzornik

Kako dolgo še?

V Zagrebu izhaja revija »Hrvatska Smotra«. Izdajajo jo frankovci to so ljudje, ki jim je bil pred vojno voditelj dr. Josef Frank. Pred vojno so imeli svoje glasilo — dnevnik »Hrvatsko Pravos«, ki je besno napadal ves, kar je slovenski. Na jugu je priznaval samo Hrvate, na severu pa Poljake, ostali slovenski narodi zanj niso eksistirali. Vse, kar je vsakemu Slovnu sveto, je vlačil v blato, smisel in v nič deval pa je zlasti težnja po slovenski vzajemnosti. Posebno je blatil in napadal Strossmayerja radi njegovega slovenskega in jugoslovenskega prepričanja. Smer temu listu je dal dr. Frank. Zato so mu javno očitali, da je v službi Pešte in Dunaja in da dobiva od tam denar. Teh očitkov dr. Frank ni nikdar ovrge. Frankovi sedaj izdajajo, kakor smo že omenili »Hrvatsko Smotro«. Ta list je nedavno tega objavil tudi članek, tičoč se češkoslovaške. Pisal je v istem žanru, kakor je svoje dni pisalo zloglasno »Hrvatsko Pravos«. Članek je napisal neki Ivanović. Ako ga čitate, dobite vtis, kakor da imate v rokah najstrupenejši protislovanski in protičeški nacionalistični organ iz razbja. Ivanović obrekuje čehe, dasi se dobro zaveda, da je češkoslovaška rešila manjšinski vprašanje tako ugodno za narodnosti, kakor nobena druga država na svetu, da s terorjem, z obsednim stanjem in z drugimi nasilnimi držbi pod svojo oblastjo ostale narode Slovaške, zlasti pa Nemce in Madžare, da so »izročili« svojo državo sovjetski Rusiji, da je upotrebi v vojne namene, da je »češkoslovaška, enako kakor Francija in Komunjia čuvar vseh bajk o večnem miru, da bi s tem preprečila revizijo mirovnih pogodb, da je »gnila« in zato zapisana razpadu l. t. d. Kronic tem nesramnostim in klevečam pa daje Ivanović in z njim »Hrvatska Smotra« s končnim vzklikom: »A kaj bo človeštvo izgubilo, ako zgine s površja češkoslovaška?«

— Mislimo, da je vzprico tega blaznega izbruha protislovanskega in protičeškega besnili prav umestno isto vprašanje, ki so ga svoječasno v hrvatskem saboru in javno stavili na dr. Josefa Franka: »Wie viel hat er dafür bekommen?« Za vsu jugoslovensko javnost, ki se ni izgubila čuta poštenosti, dostojnosti in — slovenskega patriotizma, pa je prava sramota, da more in sme v naši sredini izhajati list, ki piše tako podlo in nesramno o bratskem češkoslovenskem narodu in o bratski slovenski državi, ki je vrhulce naša najboljše in najzvestejše zavezništvo! Ako bi se na češkoslovaškem katerikoli listu drnil samo približno tako brezskidno pisati o zavezniški Jugoslaviji, bi napravila češkoslovaška javnost tisti trenutki in s tem kratke proces. Pri nas pa ... Nadejamo se, da bodo tudi naše oblasti poskrbele, da bo vsaj v bodoče bratska in zavezniška Češkoslovaška obvarovana v naši državi pred takimi napadi!

Hrvatski kmetje in klerikalci

Proti »Seljački Sloge«, ki je, kakor znano, sestavljen del dr. Mačkovega narodnega pokreta, so hrvatski klerikalci jeli snovati svoje Skome, krome in Grone. Obenem so pridno rovarili proti »Seljački Sloge«, da bi s tem dobili čim več kmetijske mladine v svoje organizacije. Da njihova taktika ni ostala neopažena v radijskih vrstah, je jasno. Prav sedaj se vrše zlasti po Dalmaciji sestanki in skupščine podružnic »Seljačke Sloge« in na teh skupščinah se obširno razpravlja o tej klerikalni goji, kakor je razvidno iz »Jadranskega Dnevnika«, ki piše: »Iz poročil posameznih podružnic SS je ugotovljeno, da gotovo krogi odkrito rovarijo proti SS in zavirajo snovanje novih podružnic po vaseh pripovedujoč kmetom, da širi »Seljačka Sloge« poganstvo, masonstvo, brezverstvo in komunizem, zlasti grdo pa se izražajo proti predsedniku — SS Rudolfu Hercegu. Zaključeno je bilo, da se članstvo SS opozori na te lažnjive vesti, razširjevalce teh vesti pa opozori, naj prenehajo s to gonjo. Ako bi pa ta nečloveška in furtivaška gonja ne prenehala, si bo kmetijski narod že znal pomagati na način, da bo klevetnikom nahoma zastala sapae. — Borba med dr. Mačkovim pokretom in hrvatskimi klerikalci se je torej že pričela. Nadejamo se, da bo »Seljački Sloge« še uspelo, da se bo z energičnim nastopom in delom iznebil svojega nevarnega tekmeča!

Vse ob svojem času

»Slovenec« pravi, da smo v boju z njim čisto omagali. Ko smo prebrali to trditve, smo se na ves glas zakrohotali. »Slovenec« sam prav dobro ve, kako smo »omagali«. Najbrž se ne ve ali noče vedeti, da ima vsaka palica dva konca, kar velja tudi za njegovo škodljivost.

Kriza naše srednje šole

Predavanje prof. Bojca pod okriljem Profesorskega društva

Ljubljana, 21. januarja. Profesorsko društvo je središče priredilo v dvorani OUZD predavanje o krizi naše srednje šole. Predaval je prof. Etbin Bojca, ki pripada mlajši generaciji naših pedagogov. Bil je učencev prof. Karla Ozvalda. Dvorana ni bila polna. V debati se je bivali inspektor Wester temu zelo čudil, spričo tega, da zadeva to vprašanje danes profesorje, stare, narodne zastopnike, dijake, akademike in še druge, pa zastopniki vseh teh niso napolnili dvorane. Naša javnost, je rekel, se je že predala nekako usodi in se ne zanima več za najbolj važne sodobne probleme, čeprav jo leži v živo zadevajo.

Predavatelj se je potegnil predvsem za ohranitev treh tipov srednje šole, to je humanistične gimnazije, realne gimnazije in realne. Posebno pozornost je posvetil realni gimnaziji, ki je po vojni nekako zmagala. Zanimivo so bile ugotovitve, da se nižja realna gimnazija pravi za prav v bistvu ne razlikuje od — mešanske šole. Vendar ima absolvent nižje realne gimnazije večje pravice in privilegije kakor absolvent mešanske šole. Prav zaradi tega je dotok dijakov na srednje šole tako močan. Večina staršev ima namen spraviti otroka vsaj do male mature, s katero so mu že odprta vrata v številske in ugodnejše poklice.

Cepprav modernist, se je predavatelj zavezal za latinščino v nižji realni gimnaziji, ki naj uri dijaka v logičnem mišljenju. Kakor profesor matematike bi mu na to odgovoril, da se ta namen doseže tudi s poučevanjem mat. in prirodoznanosti. Predenecenje skoraj pa je bila predavateljeva misel, da je treba vpeljati v višjih razredih nove predmete, kakor sociologijo, etiko, psihologijo (razvojno itd.), kulturologijo, psihologijo, narodno gospodarstvo in umetnostno zgodovino, torej kar sedem novih predmetov, ki naj se poučujejo samo v osnovah in ki — domagajo, da se dijak približa resničnemu življenju.

Ob drugi priliki je pa predavatelj poudaril, da se treba začeti bolj proti enoklopesnemu dižmu v srednji šoli! Predavatelj je tudi večkrat poudaril, da naj srednja šola svoje gojenje tudi vzgaja in ne samo uči. Saj je to bistvo problema naše srednje šole, ki je v krizi. Saj absolventi nižjih in višjih srednjih šol obupno mnogo vedo o vsem možnem. Mi se ponašamo, da vemo več kakor na primer povprečen Francoz ali Anglež. To je

res, Mi več vemo, znamo pa manj. Za uspeh v življenju so namreč mnogo bolj odločilne lastnosti, ki jih izoblikuje vzgoja, kakor pa goło vedenje o vsem mogočem, ki ga dobimo pri pouku.

Vsem, ki govorijo o krizi srednje šole, je kaj lahko dokazati, da je potrebna reforma te šole. Vsi predavatelji so edini v tem, da jo treba gojenje tudi vzgajati in ne samo učiti. Prof. Etbin Bojca je povedal, kako naj se vzgoje učenci srednje šole. Postanejo naj močne osebnosti in močne individualnosti. Velika zmožnost pa je, ako je prepričan, da se da to doseči z vpeljavo novih predmetov, ki spadajo k tako zvanim duhovnim vedam. Duhovne vede bodo profesorji na šoli ravno tako učili kakor uče danes matematiko ali fiziko. S poukom duhovnih ved gojenje ne bodo bolj duhovni, le vedeli bodo nekaj več o nekaj stvarih, o katerih so se morali, če jih je zanimalo, doslej sami poučiti iz knjig.

Nihče od predavateljev o krizi srednje šole ni došel še ni pojasnil, s čim in kako je treba vzgojiti gojenje v močne osebnosti. Ako premišljujemo o tem, namreč spoznamo, da je vsaka šola vsakdan v neki zajednici, kateri šola služi tako, da izobrazi in oblikuje zajedniški naraščaj s pomočjo svojih kulturnih vrednot, in sicer z namenom, da ohrani sebe in se uspešno razvija v bodočnosti. Miladina je most med preteklostjo in bodočnostjo. Ako je današnja šola v krizi, je to gotovo najboljši dokaz, da je zajednica, družba, s katero je šola tesno zvezana, tudi v krizi. Naši pedagogi naj naši interesirani javnosti pojasnijo ta problem s te strani, pa dvorane ne bodo prazne.

Sam predavatelj je priznal, da je za vse naše življenje danes značilno dvojje: gospodarska revščina večine in duhovni kaos. Komur je res za mladino in za bodočnost naroda, naj se loti teh vprašanj pred vsem. Dokler bosta gospodarska revščina in duhovni kaos značilnost dobe, so vsi naporji za reformo srednje šole jalovo početje. Pedagogi kot strokovnjaki pa seveda ne morejo uvesti gospodarskega blagostanja na zemlji in tudi ne urediti duhovnega kaosa. Še tako gelnjane reforme ne morejo biti vse dotlej nič več nego krpanje in mašenje, ki ne more imeti nobenih pravih uspehov. V stabilizirani, zdravji zajednici, ki res živi svoje vrednote, je tudi šola nekako sama od sebe prava vzgojiteljica in učiteljica zajedniške mladine. — nek

Zbor koroških borcev

Goraj grad, 19. januarja. V nedeljo 24. t. m. popoldne bo v gostišni Majcenovi v Radmirju ustanovni občni zbor krajevne organizacije Locije koroških borcev za gornjeokrajško srez. Zbor sklicuje pripravljalni odbor z dr. Mejakom na čelu, ki je z veliko poštrevosnostjo pripravil ta pomembni sestanek. Po vsaki gornjeokrajski dolini vlada za zborovanje v vrstah dobrovoljcev in borcev iz osvobodilnih bojev za osvoboditev slovenske Koroške veliko zanimanje. Ni čuda, saj se bodo srečali po 18 letih zopet vsi tisti redki idealni možje in fantje, ki so v težkih prevaratnih dneh leta 1918 — 1919 od napora fronte komaj odnočili v globoki lučbozi do slovenske krude znova prišli za orožje in hiteli v boj za dediščino koroških vojvod, da jo neokrnjeno izroče svojemu narodnemu kralju — Osvoboditelju. Gornjeokrajška krajeva organizacija Locije je poštno s svojo ustanovitvijo nov močan člen v vrstici že organiziranih tovaršev in čuvarev severne meje, ki se vije kot jeklena vez od divne Kranjske gore z dolgi moči tja dolj v Medjimurje.

Ustanovna občnina zbora v Radmirju se udeležijo tudi predsednik krajevske organizacije in delegat glavne oddelke Locije, ki bo na tem zboru podrobno poročal o delovanju obeh in organizaciji Locije koroških borcev.

Tovaršiški Savinjski in Idrijski se v polnem številu tega zborovanja, da si kot tovariši obdržimo svojo težnjo in da v močni organizaciji vseh bivših dobrovoljcev in borcev izšemo in terjamo svoja pravica. Obleki homo iskali meškolovno, možni borci nam želijo narodni št. bratstvo, ljubzen in naši interes! — Naj bo 24. januarja močnega manifestiranja našega zborovanja, ki bo izidila na lojtnem volju pred 18. leti. N. svidenje na zboru!

Koncert v počastitev Emila Adamiča

Trbovlje, 20. januarja. V nedeljo 17. t. m. je bil pri nas prvi koncert Adamičevih pesmi na našem področju. Z 20 Adamičevimi skladbami, ki so nudile pregled razvoja mladinske glasbe, je nastopil Trboveljski slavček pod vodstvom dirigenta G. Suligoja Avgusta. Koncertu so prisostvovali zastopniki domala vseh pevskih zborov iz ožjega okolja. Po koncertu se je vršila v Sokolskem domu konferenca predstavnikov glasbenega življenja iz Trbovelj, Zagorja, Hrastnika in drugih krajev Zasavja. Delegati so sklenili, da bodo tudi naši pevski zbori priredili pevski koncert v počastitev velikega trboveljskega prijatelja, skladatelja Emila Adamiča, ki je začel prav v našem Zasavju — v rudarskem naselju Toplicah pri Zagorju — svoje plodono glasbeno delo.

Spominski koncert je bil določen za nedeljo 14. marca ob 16 uri v tukajšnjem Sokolskem domu. Pijetne in pevke manifestacije se bodo udeležile naslednje pevke ednice: »Zvone«, »Zarja«, in Oktet rudniških nameščencev — vsi iz Trbovelj. Hrastniki bodo reprezentirali člani »Glasbenega društva«, Zagorje pa »Loški glas«. Razen vokalnega programa bo na sporedu tudi orkestralni del. Na prvem sestanku so objavili prevodov, da bo vsako društvo sodelovalo z 2-3 skladbami. Za zaključek pa bodo zapeli skupaj veličastno Adamičovo »Zdravico«.

Pripravljalni odbor bo povabil k sodelovanju še ne priglase zbere od Zidancev mesta do Litije in Šmartna. Koncert naj bo lepa počastitev spomina velikega glasbenika in obenem pregled delovanja naših pevcev.

Okoliški trgovci so zborovali

Dobrobit podeželskega trgovstva je v zdravem gospodarstvu kmečkega stanu

Ljubljana, 21. januarja. V veliki dvorani Trgovskega doma se je vršila danes popoldne 18. redna letna skupščina Združenja trgovcev za srez Ljubljana-okolica in sicer ob zelo številni udeležbi članstva, kar kaže vse večje zanimanje za stanovska vprašanja. Zbor je otvoril kmalu predsednik združenja G. Jernej Logar, ki je po uvodnih formalnostih takoj prešel na dnevni red in podal obširno poročilo o delu odbora v preteklem letu. Dejal je, da je gospodarska stiska, ki v zadnjih letih ni prizanesla niti ljubljanski okolici, povzročila močno nazadovanje v prometu malega podeželskega trgovca. Poseben vpliv so imele ponekod razne zaščitne uredbe denarnih zavodov pa tudi zakona o kmečki zaščiti. Če pogledamo po našem ljubljanskem okolišu vidimo, da se je v času zadnje krize marsikatero trdno trgovsko pa tudi kmetско podjetje v svojih temeljih zamajalo. Konkurni, razporedaje, poravnave, eksekucije, so imele bogato polje za žetev, baš v škodo malega človeka. Pomanjkanje gotovine je na deželi še vedno občutno, in zdi se, da se ne bo hitro izboljšalo. Podeželski trgovci se najbolj zavedamo dejstva, kaj pomeni kmetški stan. Dokler je kmet trdno stal ni bilo potrebe tarnati, ker je poleg trgovca bil zadovoljen tudi rokodelce, gostilničar in vsi ostali obrtniški stanovi. Danes žal tega ni. Z nazadovanjem kmetijskega stanu propada tudi trgovina in obrt. Treba je predvsem, da lesni izdelki dobe zopet on vrednost, ki jo zaslužijo na trudu in kvaliteti. Dokler je cvetela v ljubljanski okolici lesna trgovina, ni bilo slisati na trgovskih zborovanjih tožb, ker so ljudje vendarle prejemali pošten denar za les. Gospod predsednik je omenjal nekatere dobre nove ukrepe oblasti in javna dela, ki se vrše v ljubljanski oklici.

Sledilo je obširno in izčrpno poročilo tajnika G. Lojzeta Šmuka, ki je uvodoma omenjal padec števila članstva zaradi priključitve okoliških občin Ljubljani ter priključitve nekaterih podeželskih občin drugim srezom. Od leta 1935 se je znižalo članstvo od 717 na okrog 500. Glede davčne zakonodaje je omeniti to, da so vse gospodarske zbornice ugotovile, da davčna zakonodaja ne odgovarja zahtevam davkoplačevalcev in se tudi zakoni ponekod drugače tolmačijo kakor pri nas. Poleg davčnega vprašanja je pri nas najvažnejše vprašanje krošnjarske naloge, ki se ji je ponovno napovedalo najnagelnijejši boj. Prišli smo nekoliko na boljše. V preteklem letu smo zbrali toliko konkretnih slučajev kršitve krošnjarskih predpisov, da je Zbornica ves material ponovno predložila kr. bankni upravi V svoji spomenici je Zbornica opozorila kr. bankno upravo na nedopustnosti, ki se vrše pri krošnjarski zlasti z manufakturnim blagom, ki zavzema že tak obseg, da v resnici ogroža obstoj stalnih trgovskih obratov. V svojih izjavah, v katerih je Zbornica podčrtala, da tudi še tako strogo nadzorstvo nad krošnjari ne more voditi do zaželjenih uspehov, ter prošla, da se krošnjarstvo z manufakturnim blagom sploh prepove.

Banaska uprava je 28. decembra 1936 predložila Zbornici predlog ministrstvu trgovine in industrije. V svoji vlogi pravi banaska uprava, da gre pri tem krošnjarskem dejanskem za posele, ob katerih so združeni in za vsako delo sposobni možki zelo obogateli. Te vtise dobiva banaska uprava ne samo iz uradnih spisov, temveč tudi iz znanja v stiku s strankami ter nadalje ugotavlja, da kvaliteta te trgovine gotovo ne more biti istovetna s stalno, da pa tudi državni dohodki ne dosejajo od tega poslovanja.

Dasi banaska uprava potrjuje Zbornici, da so z načinom krošnjarskega, kakor se opazja v praksi, dejansko kršeni predpisi, vendar smatra, da bi zgolj opozoritev na striktno izvajanje predpisov še ne odpo-

mogla tem nedostatkom, ker je kontrola krošnjarjev zelo težavna. Zato se banaska uprava pridružuje glavnemu predlogu Zbornice, da se krošnjarenje z manufakturnim blagom sploh prepove. V interesu je ne samo smotnega gospodarskega razvoja ampak tudi javne varnosti, da se to poslovanje prepreči v celoti.

Zbornica je istočasno prosila tudi druge zbornice, naj bi se gornjemu predlogu priključile. Tako stoji sedaj to vprašanje po večletni borbi na konkretni formi in rešitvi. Imamo najboljše upanje, da bo ministrstvo trgovine in industrije osvojilo v celoti predlog banke uprave, odnosno Zbornice in krošnjarenje z manufakturnim blagom enkrat za vselej spravilo z dnevnega reda.

V skupnih nastopih smo lani tudi dosegli, je nadaljeval tajnik, omiljenje glede taks. V stvari davkov na skupni poslovni promet itd. je pa bilo nekaj sprememb. Dejstvo je, da so bili povišani in da so dobivale davčne uprave stroga navodila glede zbiranja podatkov. Podeželski trgovci nimajo kaj skrivati pred javnimi organi, saj je promet padel v zadnjih letih skoraj za polovico in se zaloge naših trgovcev nampram dobrim čerom v prejšnjih letih niti ne dajo več primerjati.

Lesna trgovina, ki tvori najglavnejšo panogo v ljubljanski okolici je bila lani hudo prizadeta s sankcijami proti Italiji. Ves izvoz je bil skoraj ustavljen. Pri lesnem odseku Zveze se je vršila seja za sejo, ki jim je prisostvoval član uprave gospod J. Majaron iz Borovnice, na katerih se je razmotiralo in reševalo lesno gospodarstvo. Kar se tiče poslovanja zadrug in konsumov se vedno bavimo s starimi zahtevami, da se te omejujejo samo na prodajo svojim članom. Prodaja moke in koruze po občinah nam daje povod stalnim pritožbam, ki jih pošiljamo merodajnim oblastem. Ter jih opozarjamo na dejstvo, da se s tako prodajo moke škoduje legalni trgovini. Če se že moka in koruza morata razdeljevati revnemu prebivalstvu, naj se porazdeli ta brezplačno.

Lani smo trgovci priredili po vsej državi 200 shodov proti veletrgovini »Ta-Tac« Uspeh je bil, da se je uredba o otvarjanju velikih magazinov, ki bi bili dvoma upravitelj vso malo in srednjo trgovino, podaljšal za eno leto. Na kongresu v Beogradu, ki se ga je udeležilo nad 3000 delegatov trgovcev iz vse države, so bile sprejete resolucije, naj vlada čim preje reši vprašanje zadolžitve trgovca, novelira zakon o konkurzih in poravnava, naj se ustavi eksekucije, rubežni in javne poravnave. Zlasti naj se reformira davčni zakon.

Poročevalec se je dotaknil še brzogajnih in telefonskih razmer v ljubljanskem okraju, ki so pomankljive a se obljubila z najnovejšimi ukrepi v tem pogledu veliko zboljšanje. Končal je z apalom k še večji slogi trgovcev, želeč, da bi članstvo tudi v bodoče ostalo zavezno v borbi za svoje interese, ker je le tako dana upravi moralna opora pri izvedbi še vseh neresenih vprašanj.

Za tajnikovim poročilom, ki je bilo sprejeto z odobravanjem, je predsednik v odsotnosti računskih preglednikov, ki sta se opravičila zaradi bolezni, podal računski zaključek za leto 1936, ki izkazuje 43.000 Din prebitka. Računski zaključek je bil odobren in podana razrešnica s pohvalo odboru. Za tem je bil sprejet soglasno proračun za prihodnje poslovno leto v znesku 39.500 Din, nakar so sledile volitve novega člana v nadzorni odbor, namesto med letom umrlega G. Šušteršiča iz Medvoda. Predlagan je bil trgovec G. Ivan Gartner iz okolice ter tudi izvoljen, nakar so sledile volitve še treh namestnikov. Samostojni predlogov ni bilo podanih, pri slučajnostih pa je opozoril tajnik okoliške trgovce s sadjem, ki prodajajo le na ljubljanskem trgu, naj odjavijo svoje trgovine pri davčni upravi, ker se jim sicer utegne

pripetiti, da bodo obdavčeni pri obeh davnih upravah.

K lepo uspelemu zboru sta podala svoje, vsega uvaževanja vredne pripombe tudi navzoči predsednik za TOI G. Ivan Jelacin, ki mu je predsednik Zveze še uvodoma čestital k ponovni izvolitvi, proseč ga nadaljnega podpiranja malega trgovca, in predsednik lesnega odseka Zveze trgovskih združenj G. Franjo Škrbec. Občni zbor je bil zaljubljen v popolnem redu in se je članstvo razšlo prežeto z vero in pričakovanji v še večje uspehe, ki naj jih dosega njihova čim trdnjša stanovska organizacija.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Četrtek, 21. januarja katoličanski Janja, Neža.

DANASJNE PRIREDITVE:

Kino Matica: Valovi ljubozni.
Kino Ideal: Tajnost Charlie Chana.
Kino Union: Burghtheater.
Kino Sloga: Škrjantke poje žvrgoi...
Splošno tenko društvo: predavanje ge. dr. Kuralove. Higiena noseče matere ob 20. v mešanski šoli pri Sv. Jakobu.
Lovski društveni večer s predavanjem pri Štepiču ob 20.
Organizacija praktičnih tehnikov: predavanje univ. prof. dr. ing. Krala »Zgradba vodnih centralk ob 20. v predavalnici elektro. inštituta na univerzi.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9, Ramor, Miklošičeva cesta 20, Gartner, Mosta, Zaloška cesta.

V soboto na Tabor

Ljubljana, 21. januarja. Da se ne boste jezili, da vam se nismo povedali, kaj prav za prav Jadranska straza pripravlja za letošnji prireditve, moramo povedati, da smo se obrnili na njena prireditveni odbor, ki nas bo ta večer posebno prijetno presenetil. Dela za okrasitev dvorane so v polnem teku. Prireditvenemu odboru se je posvetilo najeti veliko jedrnic, ki bo pripeljala po ljubljanih ulicah raznih sladkosti in dobrega vina. Jadrnica se bo po dolgi poti usidrala na Taboru in pod njenimi jadrni nam bo potekala prijava zabava. S tem pa bodo dokazali jadranski strazarji, da se bo že davno ljubljanska zveza Slovenije z morjem ta večer vendarle uresničila.

Zenska sekcija pripravila dober prigrizek. Radonič Plo bo točil ljutomersko kapljico, dolenski cvček in prvostvorn dalmatinsko črtno. Tudi za ocnjene dame in abstante bo poskrbljeno. Po jadranski obali nas bo ves večer zabavala godba železničarskega »maistrala«. V ovtičnem paviljonu bodo naše zaljubljene dušesladke tolažbo v japonskem pa se bodo zbirali oni, ki ljubijo mirno zabavo. Odbor opozarja obiskovalce prireditve, da se posebnim vablila ne bodo pošiljala. Lože se rezervirajo samo v predprodati, ker se pri večerni zabavi ne bodo oddajale. Vstopnina za prireditve je: Rezerviranje lož po Din 80.—, za osebo Din 15.—, družinske za tri osebe Din 35.—, za dijake Din 8.—. Narodne noše se naprošajo, da se zberijo v gornji desni dvorani. Vse informacije se dobe v pisarni krajevnega odbora Jadranske straze, Trševca c. 1a-IV., telefon 35-55. Plea bo vodil plesni mojster Jenko Adolf. Torej na svidenje v soboto na Taboru.

Iz Ptujja

— Racija brezposelnih. Ptujška policija je organizirala skupno z orožniki veliko racijo za brezposelnimi v mestu in bližnji okolici. Uspeh je bil, da so bili policijski zapori polni brezposelnih. Vsak hip so orožniki pripeljali po par teh brezdomcev. Ko so jim na policiji natančneje pretili obisti, so ugotovili, da je med njimi i nekaj kriminalnih tipov. Vsi bodo odgovorni potom poslani v domovinske občine. Zdal bo zopet nekaj časa mir; nekateri brezposelni so bili včasih naravnost nasilni.

— Vandalizem. Oni dan so se zlikovci zopet spravili na nove občestne nasade. Tako so na banovinski cesti pri Zavrču uničili okrog 12 že prav lepih dreves ter s tem povzročili občutno škodo cestni upravi. Orožniki zasledujejo zlikovce.

— Mariborsko gledališče bo zopet gostovalo v Ptujju v ponedeljek 25. t. m. z znano dramo »Prva legija«.

— Prihodnja javna občinska seja bo drevi ob 18. v mestni posvetovalnici. Na dnevnem redu je tudi prevzem občin Graden in Rogoznica ter dogovor o prevzemu premoženja.

— Ne približujte se vojaškim objektom. Mestno poglavarstvo razglasa, naj prebivalstvo ponoči ne postopa približno vojaških skladišč na Ljutomerski cesti, ker ima straza strog nalog streljati. Tak primer smo imeli pred dnevi, ko se neznani fantje hoteli preplezati zid vojaških skladišč.

— Javna kuhinja za brezposelne se je otvorila in je začasno v grajski grof Herberstein. Brezposelni dobe nakaznice za hrano pri mestni upravi, ali pa se naj javijo kar v kuhinji pri vodji.

— Splošna amnestija je izpraznila tudi ptujске sodne zapore, katere je zapustilo šest oseb, tako, da so ostali zapori prazni. Razen tega je bilo amnestiranih še 55 drugih oseb.

— Električno omrežje se bo razširilo. Ker so se bližnje okoliške občine pridružile n. a. s. stveni Zabužna elektrarna za tem da se električno omrežje razširi. V Rabeljo vas je omrežje že razširjeno, v kratkem pa bo razširjeno še v Podvlce, kjer so opkearne. Tozadevna pogajanja se že vrše z elektrarno Fala, ker bo treba zgraditi dva nova transformatorja.

— Nočni napad. V terek ponoči se je vračal posestnikov sin Krajnc Anton s svojim očetom z obiska domov. Na cesti blizu doma v Lasigovih pa so ju napadli neznan fantje, in je nekdo z nožem zabodel Antona Krajncja v hrbet in levo roko dočim je njegov oče še pravčasno pobegnil. Sina so morali prepeljati v ptujsko bolnico.

Verujemo v slovensko literaturo

Bogomir Magajna, Ludvik Mrzel, Tone Seliškar in Jože Kranjc so čitali središče odlomke iz svojih del

Ljubljana, 21. januarja. Ze od časa, ko je izšla prva slovenska knjiga, so živeli med nami dvomljivci, ki niso verovali v zmago slovenske besede. In ko smo imeli že Prešerna, so nam še vedno očitali, da lahko vse svoje knjige povežemo v culico, kakor da bi se dragoceni zakladi duha smeli ceniti le nakupični v grmadah. Toda tudi se daundane mnogi neverujejo v slovensko besedo. Slovenska knjiga, ki si je pridobila priznanje tudi že v velikem svetu, še vedno ni primerno cenjena doma. Še vedno žive med nami dvomljivci, ki neverujejo, da lahko zraste kaj velikega iz naših razmer, da lahko pridejo do imena tudi naši pisatelji med evropskimi imeni. Toda ne dvomijo le zaradi tega, ker smo majhen narod in ker živimo v tako obupnih razmerah, temveč ker ne zaupajo kdove zakaj našim pisateljem. Niso verovali v Cankarja, po njegovi smrti bi se pa vsi radi senčili v njegovi slavi. Vsaka naša pisateljska generacija si mora pri nas utirati pot do priznanja, ki ji pripada, sredi neprestano glodajočega vprašanja: biti ali ne biti. Če kdo lahko pravilno pojmuje to vprašanje, ga nedvomno Slovenci najboljše.

Morda je bil ta uvod nepotreben spričo središnje recitacijske večera zastopnikov naše sedanje pisateljske generacije. Dvorana Delavske zbornice je bila dobro zasedena, kar pri takšni kulturni prireditvi pomeni mnogo. Še pomembnejše se nam pa zdi, da je bilo med zbranimi največ mladine, kajti kjer je mladina, tam je vera v bodočnost, življenje ter napredek. Večer je priredilo Društvo absolutnov trgovske šole in njegov predsednik Beber je v pozdravnem nagovoru dejal, da si je društvo začrtalo program na znanstvenem in kulturnem polju in da skuša pomagati svojem številnemu nezaposlenemu članstvu.

Z deli, ki so jih čitali štiri zastopniki naše sodobne proze, Bogomir Magajna, Ludvik Mrzel, Tone Seliškar in Jože Kranjc in ki jih delno že poznamo, se nam je tudi zbudila vera v lepše dni slovenske besede in naše bodočnosti. Našim pisateljem sicer nekateri očitalo, da premalodelajo, da je naš knjižni trg preplavljen s prevodi, da raje pišejo esej kakor pripovedne spise itd. Toda prav zaradi tega bi ne smeli prezirati njihovih pripovednih del in bi jih morali presojati v pravičnejšem odnosu do življenja in razmer. Ne smeli bi prezreti, da v vseh teh delih, ki smo jih slišali sredi, živi vendar vera v življenje in da barve, ki se zde, da prehajajo v pesimizem, slikajo le tragiko človeka našega časa, človeka, ki vendar stremi iz tega duševnega in mračnega vzdušja in ki kljub vsemu veruje, da človek lahko postane plemenitejši, življenjske oblike ter ureditve pa pravičnejše. V takšnem pesimizmu je največ optimizma, kajti čim mračnejši je čas, tem glasnejši je krik po življenju.

Verujemo v slovensko literaturo in ta vera se nam je sredi utrdila; opazili smo razvoj pri Mrzlu, ki se od pesmi v prozi obrača neposredno k življenju, čeprav si je izbral praviljico, da nam pove tem globljo resnico o razmerah in človeku. To so prav za prav pravilice o resnici, zato so namenjene avlikim otrokom. Tone Seliškar pa v svojih delih odkriva vselej ljubezen do človeka, kajti tudi on veruje vanj. Ni toliko bojevnik za novega človeka, kakor sodnik razmer, ki tišče ljudi k tlom. Jože

Privilegiran nered na ljubljanskih cestah

Ljubljana, 21. januarja. Ljubljanska policija ima strog cestni red za vozila, ki jim točno predpisuje, kje smejo voziti in kje smejo obstati. Samo za žagarje drv se zdi, da ti predpisi ne veljajo. Menja si policijsko ravnanje in na jasnem, ali spadajo vozički žagarjev med motorizirana ali vprežna vozila. Zato predstavljajo ti vozički neko izjemo, zakaj žagarji se lahko postavijo z njimi kjerkoli hočejo na ljubljanskih ulicah. Ta privilegij pride posebno ugodno do izraza v ozkih ulicah notranjega mesta. Od jesi dalje se n. pr. Franciškanska ulica po 2-3krat na teden kratkoma zapre, ker je kaka stranka naročila 1 ali 2 voza drv. Ulica se izpremeni v drvarnico. Najprej pripeljeta 2 voza bukovih polen, ki jih zlože na cesti, nato se pripelje še žagar na svojem vozičku in prične svojo neusmiljeno pesem. Ostali prostor v tej ulici, ki je komaj 4 m široka, se napolni z razžaganimi drvni, tako da publika, ki tu pasira, mora skakati čez nagromadeno drva, požirati prah žaganja, smrad bencinskega motorja in poslušati zoperno cviljenje, ki se razlega daleč naokoli. To traja dostikrat po celo dopoldne, tako da se par sto ljudi mora prerivati skozi to navlako. Za voznike je seveda ulica ves ta čas izgubljena.

Danes je bil pa še ta zanimiv primer, da je voznik s premogom, ki je imel zložit premog v tej ulici, zahteval prost uhod vanjo, kakor je tudi označeno na novih tablah, ki smo jih pravkar dobili. Ker pa žagar ulice ni hotel izprazniti, je prišlo do preprekanja, in kmalu so vihteli biči. Seveda se je takoj nabralo kakih 100 ljudi, kar je promet vsekakor še pospešilo. Strahnik, ki so ga pokloili iz salamonskega razsodila, da ima tisti prav, ki je že v posesti ulice in da mora drugi čakati, da se vsa drva razžagajo. — Ali takim incidentom ne bi bilo mogoče izbežniti z malo paznje na to, da se dozdružuje cestni red?

Človek se mora čuditi, iz kakih razlogov se dovoli žagarjem, da enostavno za več ur zapro celo ulice, s tem delajo zapreke občinstvu in povzročajo bližnjim stanovalcem ropot z oglašujočo pesmitvijo svojih žag. Žaganje drv po ljubljanskih ulicah, ki bje v obraz vsem predpisom o cestnem redu in prometu, naj se vendar enkrat prepove. Drva naj se žagajo v drv nih skladiščih izven mesta in že razžagana pripeljejo v mesto.

Dvakrat sem že opozoril policijsko ravnanje in to na nadlego, upam, da bo va še opozorilo, gospod urednik, imalo več uspeha! Ljubljancan.

NAJVEČJA POMORSKA AVANTURA VSEH ČASOV NA FILMSKEM PLATNU!
GIGANTSKO FILMSKO VELEDELO V NEMSKEM JEZIKU!

Revolta na brodu Bounty

SLAGER FILM SEZONE — JUTRI PREMIERA V ELITNEM KINU MATICI!
Zaradi ogromne dolžine filma se bodo vršile predstave ob delavnikih ob 16., 18.30 in 21.15 uri, v nedeljo ob 15., 18. in 21. uri.

DNEVNE VESTI

— Tako je pr. Mestna občina v Križevcih je sklenila v bodoče strogo nastopiti proti vsakomur, ki bi mučil živino. Tudi v Križevcih se je namreč dogajalo, da so brezvestni ljudje pretepali in suvali vpreženo živino, če ni mogla speljati težko natovornih vozov. Kdor bo živino mučil bo kaznovan s 1.000 Din globe ali 10 dni zapora. Tudi pri nas bi bilo treba nastopiti proti takim brezvestnežem, zlasti pa odpraviti grdo navado, da gonijo gonjači živino daleč doli od Karlovca v Ljubljano po cesti. In ker je že vsa izmučena, da ne more hoditi jo neusmiljeno pretepajo in zabadajo z okovanimi palicami. Že večkrat smo opozarjali oblasti, da nam dela to trpinčenje uboge živine največjo šramoto, poleg tega pa ovira avtomobilski promet, toda vse pritožbe so zaman.

— Eksistenčni minimum privatnega uradnika. Kasacijsko sodišče v Sarajevu je izdalo včeraj zanimiv odlok glede eksistenčnega minimuma privatnega uradnika ki mora ostati v primeru tožbe nedotaknjen. Doslej je veljalo na ozemlju sarajevske kasacije 6.600 Din kot letni eksistenčni minimum. Zdaj je po vrhovno sodišče odredilo, da se med vojno veljavni eksistenčni minimum 8000 zlatih kron izpremeni v dinarje v relaciji 4 krome za 1 Din, tako da letni minimum ne znaša 6.600 Din, temveč 750 Din. Če gre za ali mentalnijsko rubežen, se lahko zaseže polovica tega zneska. Tako znaša eksistenčni minimum privatnega uradnika letno v najslabšem primeru 375 Din. To je res najslabši primer.

KINO

27.30 SLOGA

Laharjeva melodiozna opereta
»Wo die Lerche singt«
SKRJANCEK POJE... ŽVRGOLI
V glavni vlogi poje Martha Eggerth

21.24 MATICA

Danes poslednji film po lepem romanu
»Der Schimmelreiter«
VALOVI LJUBEZNI
Marianne Hoppe, Mathias Wiemann

21.21 UNION

Premiera in jugoslov. krstna predstava
Willy Forstovega vefilma
BURGTHEATER
Werner Krauss, Hortense Raky, Olga Čehova, Willy Eichberger, Hans Moser

Predstave ob 16., 19. in 21. uri

— Ponarejeni Boškovičevi kovanci bodo uničeni. Včeraj se je odigralo v Beogradu zadnje dejanje velike afere kovanja lažnih Boškovičevih kovancev po 50 Din. Vse te kovance so zbrali in izročili finančnemu ministru, da jih uniči. Kovancev je za blizu 300.000 Din. Boškovič in njegov pajdaš Gorgijević se pa pokorila za svoje grehe v ječi.

— Občni zbor Združenja netarjev. V nedeljo 31. t. m. bo v Novem Sadu občni zbor Združenja netarjev. Imenitno ministstvo je dovolilo udeležencem polovično vozno.

— Nemški učenjak v našem oceanografskem inštitutu. Po aranžmanu z našimi akademiki in odnosno z državo je prevzel mesto v Oceanografskem inštitutu v Splitu dr. Catt'haus, ki je delal več let v velikem nemškem oceanografskem inštitutu na o. Hvala in kjer se je zlasti pečal s proučevanjem geologije in s selitvijo rib. V našem oceanografskem inštitutu se bo pečal z ribarsko biologijo in raziskavanji, ki so velikega pomena za naše ribarstvo.

— Blagajniški zapisji lahko služijo za kavgijo. Večkrat se je že pripetilo, da so nalepili na lastniški 4 in 5 % blagajniških zapisov pri državnih oblasteh in ustanovah na težkoče, ko je šlo za kavgijo odnosno garancijo. Ker se s tem škoduje ugledu teh državnih zapisov in ovira njihovo populariziranje v gospodarskih krogih, je finančni minister odredil, da lahko veljajo blagajniški zapisji tudi kot kavgija in garancija v polni nominalni vrednosti v vseh državnih in samoupravnih blagajnah.

— Novo glasilo naših cerparntstov. Izšla je prva številka novega, prvega slovenskega mesečnika »Naj vizagoj«, neodvisne in nepolitne revije tujsko prometno-propagandnega značaja, ki jo izdaja konzorci, urejuje pa književnik Damjan Vahen. V tej številki so tri pesmi D. Vahna, članek »Slovenijugoslavija Svislodec od Minke Komarove, Sre letova »Nepozabna potovanja, J. Urhove pravljica »Vile in dr. ter krasne slike naših krajev. Revija stane celotno samo 15 Din. Kakor nas obvešča uredništvo, bo 2. a številka, ki izide 10. februarja posvečena mestu Ljubljani.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo precej stalno, večinoma jasno hladnejše vreme. Včeraj je nekoliko snežilo in deževalo v Ljubljani in Beogradu. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 13, v Skopiju 8, v Ljubljani 5,4, v Zagrebu in Beogradu 2, v Mariboru 1, v Sarajevu 0,0. Davi je kazal barometer v Ljubljani 769,3, temperatura je znašala 0,6.

— V dvornici najdeno otroško trupelce. V Zagrebu so našli v dvornici trupelce 6 mesecev starega otroka. Policija išče brezsrčno mater.

— Smrt starke v plamenih. V Virovitici se je pripetila te dni težka nesreča. 76-letna Marija Lechner je sedela sama doma pri peči, pa ni opazila, da se ji je vnelo krilo. Zavedla se je šele, ko je obleka na nji že gorela. Jeja je klicati na pomoč, a bilo je že prepozno. Nesrečna starica je hudim opeklinam kmalu podlegla.

— Člane Slovenske šolske matice in vse tiste, ki bi se hoteli naročiti na letošnje knjige (izdaje Pedagoški zbornik z zelo bogato in aktualno pedagoško vsebino, dr. Bo. binčeva knjiga o geografiji Evrope in Vrančeva knjiga o strnjemem pouku), vjdno in nujno prosimo, da se javijo pri našem poveljniku ali pa direktno na naslov SSNM, Ljubljana, Komenskega ul., šola na Ledini, vsaj do 15. februarja, ker bomo tedaj morali dokončno določiti število naklade. Ker začenja mo leto s prvo knjigo pedagoških priročnikov, smo prepričani, da nam bodo ostali zvesti vsi naši dosedanjí člani in da bomo privedli še mnogo novih. Odbor.

— Ker ni šlo na Bledu, se je obesil v Čakovcu. V torko ponoči se je obesil v Čakovcu 26letni uradnik pri Tivaru v Vraždinu Dragotin Pintič. Že na Bledu se je hotel nedavno končati življenje in si je zasedel nož v prsa, da so ga morali prepelati v ljubljansko bolnico, kamor je prišla ponj njegova mati in ga odpeljala domov v Čakovcu. Doma ga pa niso mogli potolažiti. V smrt ga je poglala nesrečna ljubezen in smola v poslovnih zadevah. V Zagrebu je namreč dal nekemu znanecu 15.000 Din, da bi skupaj ustanovila trgovino, pa je imel smolo, da je natelet na sleparja, ki je ta denar porabil v druge svrhe, njega pa pustil na cedilu.

Iz Ljubljane

— Iz Svetosavska proslava. Na praznik sv. Save, 27. t. m., se bo tudi letos vršila tradicionalna svetosavska proslava, ki jo prireja pravoslavna cerkvena občina v Ljubljani. Dopoldne bo občinska proslava za šolsko mladino v dvorani Ljubljanskega Sokola, Blewsova 28 (Narodni dom). Zvečer pa bo svečana beseda v vseh prostorih Sokolskega doma na Taboru. Izbrani umetniški koncertni program bodo izvajali priznani domači umetniki. Program bomo objavili prihodnje. Domačin proslava bo g. general Milojko Popadič, komandant artiljerije dravstve divizije obiskal.

— Iz Prevelike vestnosti jih boli. »Slovenski dom« je včeraj priznal, »nekaterimi pridrži, da je bilo naše poročilo v primeru Smedjeve ločno. Toda silno ga boli naša vestnost ter nam svetuje, naj bi raje pisali o »zlorabah prejšnjih obšinskih uprav. Mi pa svetujemo gospodu referentu, naj se raje on loti tega slavnega in rentabilnega posla, namestu da piše zasebna pisma starim novinarjem, kako naj pišejo in da se naj obračajo v vseh primerih ne nanj po informacije, saj je on vsrveden. Gospod referent si naj dobro zapomni — in upamo, da si bo, saj je še mlad — da doslej pošteni novinarji niso podlegali nobenim vplivom in tudi ne vplivu moralizujučih referentov. Prav tako bodo odgovarjali tudi poslej za svoje pisanje samo svoji vesti in ne kakršnimkoli referentu.

— Iz So še plemeniti ljudje med nami. Na naše poročilo o bedi vdove Smedjeve, ki mora preživljati dva nepreskrbljena otroka, a ne more opravljati težkega dela zaradi bolehnosti, je trdila Jax in sin, trgovina s šivalnimi stroji in kolesti, darovala vdovi šivalni stroj. Smedjeva se iskreno zahvaljuje plemenitemu darovalcu, čigar dobrota jo je ganila do solz. S tem darom ji bo izredno pomagano.

— Iz Večer koroške pesmi v šiški. V petek, 22. t. m. priredi Sokolsko društvo Ljubljana-Siška ob 20. uri v Sokolskem domu pevski koncert koroških Slovencev v Ljubljani pod vodstvom marljivega pevovalce g. Novaka Ivana. Na sporedu so prelepe koroške pesmi, ki jih prepevajo Korošci pri svojem delu in razpoloženju. Omenjeni pevski zbor je program z vestnostjo pripravil in je žel širok naše ožje domovine že lepe uspehe. Uvodni govor bo imel državni pravnik g. dr. Fellacher Josip, čigar zibelka je bila v lepi žiljski dolini. Vabimo javnost, da v čim večjem številu obišče ta koncert Korošcev.

— Iz Popoldanska predstava pri Sentjakobčanih. V nedeljo popoldne ob 15. uri ponove Sentjakobčani zadnji prvovrstni komedijo »Pobegla nevesta«. Zanimanje za to igro je izredno veliko. Posetniki se zabavajo od začetka do konca. Napeta vsebina, izvrstna igra in duhoviti doptipi odlikujejo to delo. Dnevna blagajna posluje v nedeljo od 10. do 12. ure in eno uro pred pričetkom predstave.

— Iz II. predavanje Znanstvenega odbora Prirodoslovnega društva bo v petek 22. t. m. v predavalnici naravoslovskega inštituta na univerzi ob 18. uri. Predaval bo g. univ. prof. dr. A. Košir o uspehih svojih transplantacijskih poskusov. Predavanje je vstopnine prosto in vsakomur dostopno.

— Iz Društvo »Tabor«. Drevi ob 20.30 v kemisti predavalnici reške v Vozrovi ulici članski sestanek. Na dnevnem redu je poleg društvenih zadev zanimivo predavanje o Španiji ki ga bo imel dr. Stanko Jug. Prijatelji društva vjdno vabjeni.

— Iz Bačovo skladbo Preludij in Fuga v a-molu za orgle igra slavni pianist Aleksander Borovski jutri zvečer ob 20. uri v veliki filharmonični dvorani. To znamenito Bačovo delo je predelal za klavirski izvod skladatelj in pianist Franz Liszt. Cenrjav se mogočni zvok orgel more le zelo težko preliti v manjšo tonsko jakost, je veliki pianist Liszt to delo vzorno rešil. Prav tako so vzorne tudi njegove lastne klavirske skladbe, katere je on mojstrsko izvajal na klavirju. Od njegovih del izvaja Borovski sonato v h-molu. Poleg Bacha in Liszta so na sporedu še dela Scarlatti, Sandvja, Smelanc, Prokofjeva, Stravinskiga in Musorgskega. Imeli bomo prvovrstni klavirski večer, saj je Borovski eden največjih živih pianistov. Predprodaja v knjižarni Glasbene Matice.

— Iz Predavanje družbe »Naša skrinjica« bo danes v četrtki v franškanski dvorani. Predaval bo g. profesor Saša Santel o naših narodnih nošah o njihovem pomenu in o nabi. Skupščina se bo odvila v 1. pogacnik v franc. pasaji.

— Vsem gr. pražke izvrstnim zdravnikom v Ljubljani. Mestni fizikat je v letu 1936 poslal zdravnikom v Ljubljani tiskovine s prošnjo, naj do 1. januarja 1937 prijavijo vse primere rakov, ki so jih zdravili v letu 1936. Ker se večina gr. zdravnikov temu posivu ni odzvala, se ponovno vabijo, da to takoj store, a najkasneje do 30. t. m. Mestni fizikat obenem opozarja, da je po zakonu o nalezljivih boleznih treba prijavljati tudi vse obolenja za influenco in ošpicami. Obvezno je tudi prijavljene veneričnih obolenj. Gg. zdravniki se opozarjajo na zakonite dolžnosti in na kazenske posledice, ki bi jih imeli z neprijavljanjem teh obolenj.

— Iz Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva Šiška — Ljubljana prireja do preklica redna strokovna predavanja in sicer vsak drugi v četrti torko v mesecu (razen pustni torko) za svoje člane in tudi nečlane. Predavanja se vrše vedno ob pol 20. uri v prostoru narodne šole v Sp. Šiški. Odbor si je zagotovil prvovrstne predavatelje, ki bodo loimatihi razna dela na domačem vrtu. V torko 26. t. m. predava o cvetlicah g. Čeh, vrtnar iz Šiške. Izven tega bo predaval zelo poučen sadjarski film in sicer v soboto 6. februarja ob pol 20. v Lasanovi dvorani, Vodnškova 17. Film bo loimatihi predsednik g. Kafol. Vstop prost.

— Iz Suhoparna poljejska kronka. Na policiji imajo mir, odkar se jim je posrečilo spraviti na varno dve ali tri vionilske tolepe, zlasti Skapna in njegove pajdaše, dalje mladega Radoševića s tovariši in še nekaj drugih. Maie latvine po stanovanjih in podstrešjih so sicer še vedno na dnevnem redu, teh pa nadbrž ne bo mogoče v tako velikem mestu nikoli preprečiti, ker so na delu poleg poklicnih tudi priložnostni tatovi. Oni dan so postopali po Ljubljani drzni in zelo izurjeni žeparji, ki so oprezovali zlasti po cerkvah v jutranjih urah, a sta bila dva zločena; zato so jo nepriliprivi popihali iz Ljubljane. Na policiji se boje, da se bodo začele tatvine in vionil množiti ko pridejo do sape amnestiranici, ki se zaenkrat drže še v svojih krajih.

— Iz Hitro naladen ukradeni radio aparat in drugo. V torko popoldne je bil vioniljan v stanovanje g. V. na Donobranski cesti št. 19, kjer so vionilci najprej premetali vse omare in ukradli precej perila, odvisno so pa v prvi vrsti iskali denar. Pri tem so imeli smolo in so virgi denar v listnici na tla a perilom vred, ki ga niso vzeli s seboj. Končno so se polastili radio aparata, znanke Prinzhornphon, vrednega 4500 Din, dalje nogleda, vrednega 1000 Din, prs ana, lasti gospodinjice in še nekaj drugih predmetov. Na podlagi novice v »Jutru« pa so bili vionilci kmalu izsledeni. Še istega popoldne se je zgledil izredni izmed vionilcev v Šiški, kjer je ponudil radio aparat v nakup zastopniku K., ki je opozoril po notici obvestil policijo in kasneje tudi lastnika. Polocija je tako že včeraj aretirala kot vionilce 26letnega mehanika Cirila Bonča, Gline, 20letnega ključavničarja Maksa Justina in 20letnega kovinaria Matijo Jereba, ki so vionil takoj priznali. Na domu aretiranec so našli še drugo ukradeno blago. Vionilce, ki imajo na vesti še druge vionne zaslišujejo, kakor bodo izročeni sodišču.

— Iz Nalivno pero je bilo najdeno. Lastnik ga dobi v upravi »Slov. Narod«.

— Iz Love! Drevi družabni večer s predavanjem pri Stepiču ob 20. uri.

Iz Maribora

— Sprejem dr. Petra Zenkla. Z včerajšnjim popoldanskim brzovalkom je prišel v Maribor znameniti praški socialni reformator g. dr. Zenkl, ki je žel s svojim zanimivim predavanjem v Ljubljani splošno odobrevanje. Odkim češki sociolog je gost mariborske mestne občine. Na kolovozu so ga sprejeli predstavniki tukajšnjega javnega življenja. Njegovo predavanje je bilo tudi v Mariboru deležno velikega zanimanja.

— Gledališče. Neprekinjeno zadnja usri-zovitev vsele Shakespearove komedije »Ukročena imozavlač« bo to soboto po globoko znanih cenah.

— Berač je zmrazil. V nekem jarku v vasi Osek v Slovenskih goricah so včeraj jutraj našli nekoga starčka, ki je bil že mrtveč. Zdravnik je ugotovil, da je berač zmrazil. Njegova identiteta ni znana.

— Avstrijski smučarji pridejo. Z ozrom na ugodno snežno razmere je mariborski putnik povabil avstrijske smučarje, da po-šite na Pohorje. Avstrijski smučarji bodo prišli prihodnje nedelje z voč avtokari.

— Politčno gibanje v Mariboru. V zadnjem času se opozja v Mariboru zelo živahno politično gibanje. Tako so vložile te dni tri nove politične struje svoja prava pristojnim oblastem v odobritev. Gre predvsem za delavske politične organizacije.

— Vlom v blagajno. V noči na sredo so neznan storilec vionil v Mariborsko lo-karno na Kralja Petra trgu. Tam so raz-dri registrirno blagajno in odnesli 580 di-narjev. Večja vsota denarja je bila v že-lezni blagajni, ki pa se je storilec niso lo-tali. Policija je na podlagi najdenih prst-nih odtisov vionilec na sledu.

— Milijonarjev sin izginil. Mariborska žandarmarija je bila obveščena o izginotju 18letnega dijaka Ivana Golla, ki je z dve-ma svojima tovarišema izginil iz Celovca, kjer je študiral. Njegov oče je v Velenju in slovi za milijonarja. Ta je dobil iz Za-greba skrivnostno dopisnico, na kateri mu mladeniči javljajo, da potujejo v Italijo. Ker so vsi trije iz zelo premožnih rodbin, obetoja sum, da so v rokah kakih temnih elementov.

Iz Celja

— Prijave za pridobitno in rentnino. Zruženje trgovcev za mesto Celje opozar-ja vse svoje člane, da predložijo pridobit-ninske in rentninske prijave zanesljivo do 31. t. m. davčni upravi v Celju.

— Nesreča ne počiva. V ponedeljek je basal 24letni sin posestnice Milan Centrih iz Dobja pri Planini v gozlu blizu doma lovsko puško. V tem je prišel k njemu domači pes in se zaletel v puško. Puška se je sprožila in naboj je zaletel Centriha v levo nogo. V torko si je 18letni mesar-ski vajenec Franc Ramsak iz Parizelj pri Braslovcih pri delu po nesreči z nožem prerezal kite na desni roki. Istega dne je slamonorezica zgrabila 10letnega posetni-kovega sina Ivana Počkaja v Cretu pri Celju z desno roko in mu zmečkala sre-dinco. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

— Umrila je v torko v celjski bolnici 16letna delavka Ana Gaberškova z Ostro-žnega pri Celju.

— Hšni red mestnega zavetišča v Med-locu je odobril mestni svet na zadnji seji. Hšni red je zelo strog.

SOKOL

Vzorna sokolska postojanka

Disciplinirano obsejno sokolsko društvo v Gor. Logatu je polagalo obračun svo-gega dela v šoto 16. t. m. na glavni skup-ščini v lastnem domu. Zaradi bolezní sta-rosti br. Puppisa je vodil zborovanje pod-starosta br. Smole, ki je toplo pozdravlil navzoče brate in sestre, posebno pa žup-nega odposlanca br. Toneta Čotarja. Po lepem in jedratnem nagovoru br. podsta-rosti je prebral prosvetar br. Hrastnik, savezno poslanico, nakar so sledila poro-čila društvenih funkcionarjev. Tajnik br. Mrevlje je poročal pregledno in točno o vseh važnejših društvenih dogodkih in se a pieteto spomnil pokojnih bratov in se-ster. Poudaril je, da je bilo vse delo po-svečeno notranjemu delu društva, nakar je še dodal smernice za čim uspešnejše so-kolovanje. Izredno točno in pregledno je bilo tudi blagajniško poročilo s. Mrevlje-tove. Kljub težkim gospodarskim prilikam, ki vladajo na deželi je bilo društveno de-narno poslovanje dokaj ugodno, za kar gre zahvala bratom in sestram, ki so se ob vsaki priliki spomnili društva. Veliko breme za društvo je še dolg na Sokolskem domu v višini Din 70.000, ki ga pa bomo premagali s svojim vztrajnim in požrtvo-valnim delom.

Načelnik br. Tone Istenič je v svojem poročilu ugotovil, da obisk v telovadnici ni tak, kakršen bi moral biti, zato ponov-no poziva vse starejše in mlajše brate k rednemu obisku telovadbe. Navedel je vse prireditve telovadnega značaja ter stati-stično oblika telovadnih ur. V svojem poročilu je apeliral na navzoče brate, da se vzdrže alkoholnih pijač in goje treznost, ki je najlepša čednost za vsakega pravega Sokola. Ta izjava br. načelnika je na-pravila na vse zelo dober vtis. Zelo lepo je bilo tudi poročilo načelnice s. Rugale-tove, ki je v svojem poročilu omenila, da je nesporno, da se sokolstvo goji samo v telovadnici, kjer se kujejo značaji na teme-lju Tyrševe sokolske ideologije. Iz poro-čila prosvetarja br. Hrastnika je bilo raz-vidno, da se je prosveta smiselno gojila. Vršila so se predavanja, govori pred vrsta-mi, prodave in vpriporilo več dramatičnih predstav. Ko je bilo soglasno sprejeto po-ročilo br. gospodarja, je poročal za na-dzorni odbor br. Antičević, ki je pohvalil vzorno poslovanje s. blagajničarke in upravnega odbora ter predlagal razrešni-co, ki je bila soglasno odobrena. Potem se je oglašil k besedi župni odposlanec br.

Čotar, ki je prinesel pozdrave župne upra-ve in izrekel iskreno željo, da bi starosta br. Puppis čim prej okrevaj in prevzel vodstvo tega vzornega obsejnega sokol-skega društva. Pohvalo je omenil veliko udeležbo na občnem zboru, posebno mladi-ne, ki naj bo nosilec Tyrševe in jugoslo-venske ideje ob naši zapadni meji. Govor br. Čotarja so zborovalci sprejeli z velikim navdušenjem in odobravanjem, nakar je ošla po 5 minutnem odmoru volitev nove-ga odbora.

Soglasno je bila izvoljena naslednja dru-stvena uprava: starosta br. Puppis, pod-starosta Smole, načelnik Istenič, načelni-ca Rugaletova, podnačelnik Obič, podna-čelnica Godinova, prosvetar Hrastnik, od-borniki Mrevlje, Markič, Godinova, Kr-voš, Nabergojeva, Semrov, Gostišova, na-mestniki Tavcar, Godina in Urbas, nadzor-ni odbor Antičević, Kramar in Hrastnik, častno razsodišče Mrevlje, Hrastnik, Le-skovec in Obič.

Iz Kranja

— Prijatelji kokoši priječi. Kranjski oro-žniki so izsledili na Kojkriju živahno delujoče tajno, oblastem neprijavljeno društvo ljub-iteljev malih živalic, zlasti kokoši. Udejstvo-va so se to društvo takole: Trije fantje s Kojrice so v soboto ves dan v Predoslah pi-li. V pozni noči uri so se vrnili na Koj-krice domov. Tedaj so pa sklenili, da gre-do na Milako k dekletom. Ko so pa prišli tja, so mesto deklet obiskali kokoši in jih osem vzeli kar s seboj. Eden med njimi, najbrž predsednik društva, je pa imel smolo in je izgubil Klobuk. Po Klobuku so pa fanta in njegova dva pomagata orožniki spoznali in izsledili ter vse tri zaprli najprej na policiji, potem pa na sodišču, ki jim bo odredilo se-dež njihovega tajnega društva.

— Tat tobaka aretiran. Poročali smo že, da je pred božičem neznan izumovitelj pokra-del gostinčarju Benediku v Stražišču za 1200 Din tobaka. Orožniki so sedaj tatu iz-sledili v osebi nekoga F. J., ki je po izvršeni tatvini prišel živahno trgovino s cigareti. Dajal je kar pod ceno Pri njem so našli le še prazen nahrbtnik. Izgovarjal se je, da je našel cigarete i. jan. v cestnem jarku, ko se je peljal s kolecom v Naklo. Dognalo se je pa, da je prodajal že v božičnih dneh. F. J. so zaprli.

— Sokolski članski sestanek za sestavo kandidatne liste bo v soboto, 23. t. m. ob pol 21. v predavalnici Narodnega doma. Zdra-vo! Uprava.

— Sokolska glavna skupščina bo v sredo, 27. t. m. ob 20. v predavalnici Narodnega doma. Dnevni red je objavljen na oglasni deski. Zdravo! Uprava.

Naše gledališče

DRAMA
Začetek ob 20. uri.
Četrtek 21.: Dež in vihar. Red B.
Petek 22. januarja: Ob 15. uri: Kralj z ne-ba. Dijska predstava. Cene od 5—14 Din.
Sobota 23. januarja: Dež in vihar. Izven Znižane cene od 20 Din navzdol.

OPERA
Začetek ob 20. uri.
Četrtek 21. januarja: Ples v maskah. Red Četrtek.
Petek 22. januarja: Navihanka, opereta. Premierski abonma.
Sobota 23. januarja: Vesela vdova. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol.

Radionrogram

Petek, 22. januarja
11: Solska ura: Kako so si narodi delili svet — dialog (vodi g. dr. Branko Vrčon). — 12: Iz naših logov in gajev (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvesti-la. — 13.15: Operna glasba (radijski orke-ster). — 14: Vreme, borza. — 18: Zenska ura: Zena po trgovskem in obrtnem zakonu (ga dr. Donata Capuder). — 18.20: Saint Saens: Zivaleki karneval (plošče). — 18.40: Francošcina (g. dr. Stanko Leben). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Srbska kraljica Jelena Anžn-vanska (dr. Dragomir Marič) Bgd. — 19.50: Zanimivosti. — 20: Prenos iz Maribora: Simf. koncert Glasbene Matice. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Jaki: Slo-venski biseri 1. 2. 3. Verbič: Večerno žubo-renje (ork. plošča). — 22.30: Angleške plo-šče. — Konec ob 23. uri.

ISKRENOT

— Odločil sem se za shujševalno kuro. Ne jem skoraj nič in pijem samo vodo.
— Ali bi ne hotel priti danes k nam na večerjo? Že dolgo nisi bil pri nas.

MALI OGLASI

Beseda 50 para, davek Din 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din
preklic!
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

GLASBA

Ne pozabite,
da si za praznike lahko
spodobite plošče in gra-mofon proti mali škodni-nini pri

RAZNO

Beseda 50 par, davek 3 Din
Najmanjši znesek 8 Din

Elektrotone

DAVAJA NESKOTICINI

KLIŠEJE

ENO
VEČERJINE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

PRODAM

Telef. 2059
Suna drva,
premog,
karbopakete
dobite pri
I. POGACNIK
Bohoriceva ul. št. 5.

Sveže najfinije norveško
RIBJE OLJE
iz lekarne
DR. G. PICCOLIJA
V LJUBLJANI
se priporoča bledim in sla-botnim osebam.

Narodna tiskarna

LJUBLJANA
KNAFLJEVA
5
IZVRŠUJE VSA
TISKARSKA
DELA
TER SE
PRIPOROČA

Makulturni papir

proda
uprava »Slovenskega Naroda«
Ljubljana, Knafljeva ulica št. 5

Zalostni so šli iz zapora

113 pomiloščenih kaznjencev je bilo izpuščenih iz ljubljanske jetnišnice

Ljubljana, 21. januarja. V soboto so izpuštili iz ljubljanske jetnišnice 113 kaznjencev, ki so bili deležni zadnje amnestije. Med kaznjenci jih je bilo 97, ki jih je obsodilo zaradi raznih deliktov, 10 pa obsojenih pri sreskem sodišču. 113 ljudi je zapustilo zapore, vendar ni vsem vriskalo srce, ko so prestopili prag hiše pokore na sveto, niti domače strehe niti možnosti za pošteno življenje v svobodi. Kar nič jim ni bilo po godu, da jih je amnestija preselila v januarju. V kaznišnici so imeli zakurjene cehe in delavnice, jutraj, opoldne in zvečer so šli po zajtrk, kosilo in večerjo. Dobili so tako gostoto, kakor je dvakrat več štiri. Tudi kakšen čik so ujele tu pa tam, ko so pomislili, da so sode palače in ribali tla po hodnikih. Res je, da so to za njihovo noč in dan paznik. To je pa malenkost za take tife v primeru s telesnimi mukami v svobodi, ko začne kričati žolodec, ko postaja polt modra od mraza, ko je treba slinasti pesti in zobe ponoči kje v kozolcu ali pod grmom v gozdu.

Kaj je takim ljudem svoboda? Teži jih rešila že preestanih kazni. Prav nobene verjetnosti ni, da se jih bo kdo usmilil in jih sprejel čez zimo v delo. Da bi bila vsaj pomlad! Amnestija je bila pregodnja. Kaj mislite, o čem so se ti izgubljenci pogovarjali, ko so stopili v svobodo? Kako se bodo oprijeli poštenega dela? Kaj se, saj vedo, da dela ne bodo dobili. Pač pa so bili vsi enega mnenja: da bo treba kar najhitreje nazaj v varno in toplo zavetišče za zidove kaznišnice.

Mogoče si mislite, da je vse to pretiravanje. Prilide ob pritiski k razpravam na sodišču, pa se b' osereplja, a jbiškopzmlnih dišče, pa se boste prepričali, da je že tako hudo na svetu za nekatere, da so veseli, ko jim sodniki naznanijo obsodo. Šli so boste, kako klativljeni in rokomavhi junaško priznavajo svoje tatvine in vplome. Branilec pa poudarjajo venomer isto pesem: bil je v etiški, nima doma, nima očeta ne matere, je nezakonski sin, od mladosti ga tepe življenje. V ljubljanski jetnišnici je pa še nekaj takih, ki so bili deležni amnestije, pa so njih zadeve tako zamotane, da bodo mo-

rali počakati še nekaj dni do končne rešitve, ko se bo odločilo, ali naj se izpušče, ali so zadržki za izpušitev kljub amnestiji. Takih primerov je okoli 20.

Nekateri so pa seveda z vidnim veseljem sprejeli vest, da so pomiloščeni. Pred jetnišnico so jih že čakali sorodniki. Matere so jih sprejemale s solzami v očeh, žene in otroci so se gnetli okoli njih. Tople prijazne besede so slišali iz ust domačih, ne bo jim treba trpeti gladi, ob domači peči se bodo greli čez zimo; kar je bilo, je pozabljeno. To so sluhali gostje hiše pokore. Oni prvi, ki so žalostni odšli v zimo in mraz, so stali, ni gostje te hiše. Pazniki jim pravijo tudi: »naši večni gostje«.

Pa še o tretji vrsti obsojencev, ki je bila deležna amnestije, je treba poročati. To so vsi tisti, ki bi morali sedeti, pa ne sedijo, temveč se lepo sprehajajo na svobodi. In ni jim malo! Več jih je, kakor tistih, ki so prestajali kazni v jetnišnici, in jih je novica o pomiloščenju prijetno ali neprijetno iznenadila v zaporu.

Večina obsojencev pride na zatožni klop iz svobode. Le najbolj nevarni in »begosumni«, kakor pravijo juristi, pridejo iz preskovanega zapora in se vrnejo spet po obsodbi po isti poti v isti kraj. Oni v prostosti odidejo po obsodbi spet v prostost in čakajo na prijazno povabilo, naj določenega dne nastopijo kazni. No, med tem se lahko zgodi marsikaj. Branilec vlagajo prizive in revizije, prošnje za odgoditev nastopa kazni in kdo ve, kaj še vse. Paragrafi so zakriviljeni! Skratka, obsojenci te vrste se znajo izmikati in amnestija jih brez dvoma — prijetno preseneli na svobodi. Sem spadajo nekateri v ljubljani, o katerih ves svet ve, da so bili obsojeni, pa jih vidimo dan za dnem v kavarnah in na promenadi, tako da se ves svet sprašuje, kako je to, da ne sede. Saj veste, da se v dolgi vasi ljudje za vse zadržajo, najraje pa pometajo pred tujim pragom.

O tih za zdaj vemo samo toliko, da jih je več kakor 113. Jutri ali pojutrišnjem bodo radostno pritekli na sodišče po potrdilo, da so amnestirani. Nakaž bodo tudi radovedni poročevalci izvedeli natančno, koliko je bilo lani obsojenih in zdaj deležnih amnestije od te sorte. Je pač tako na svetu, da pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal. Škoda le, da ni bilo amnestije na pomlad, ko posije zlato sonce. Veselje bi bilo mnogo večje za zidovi naše jetnišnice.

skema, kot najbolj sorodnemu društvu. Vse spremembe pravil so bile sprejete. Namerjane so čim večjemu razmahu kluba v bodočnosti.

Pri volitvah je bil za predsednika izvoljen dr. Drago Demšar, v odbor pa: Adamuš, Diml, Fuchs, Klabava, Potišček, Lieber, Prah, Mayr, Jarc, Ogorelec, dr. Šilar

in Zebre; revizorja sta: veterinar Bedenk ter ing. Gros. Dolgoletnemu predsedniku Horvatu se pošlje pismena zahvala za njegovo delo z željo, da zopet sodeluje v klubu. Sprožila se je tudi debata o novem stadionu, katerega napoveduje zadnji »Gorenjec«.

Ameriški prezident kot krvnik

Prezident Cleveland je kot mlad sodnik lastnoročno usmrtil dva morilca

V mestu Buffalo v ameriški državi New York so popravljali staro okrajno jetnišnico in delavci so našli več debelih tramov. Kmalu so spoznali, da gre za ostanke vešal. To bi ne bilo nič posebnega, toda za tramove se je začelo zanimati celo zgodovinsko društvo, ki je pojasnilo ameriški javnosti zanimivo zvezo med temi vešali in takratnim popularnim prezidentom Clevelandom, ki je živel od leta 1837 do 1908.

Leta 1870 se mesto Buffalo ni odlikovalo z ničemer, kar bi mogli reformatorji nazvati vzor reda in javne morale. To je dalo seveda pobudo za zahtevo po očiščenju mesta in te naloge se je lotil mladi pravnik Stephen Grover Cleveland. Bil je zelo agilni tudi v političnem življenju in govorilo se je, da bo kandidiral za člana kongresa. Cleveland je pa odločil drugače — postal je sodnik. Njegova kandidatura je bila sprejeta z deljenimi občutki, toda kmalu se je pokazalo, da je mož na svojem mestu.

V prvem letu njegovega uradovanja je bil obsojen delavec Patrick Morrison na smrt na vešalih zaradi umora svoje žene, ki mu ni hotela dati denarja za žganje. To je bila prva usmrtilje v Buffalo in smrtno kazen naj bi bil izvršil mladi sodnik Cleveland. Dan pred usmrtilje je šel k svoji materi, vdovi po prebiterijanskem pridigarju. Da bi mu svetovala, kaj naj stori. Mati mu je dejala, naj da svojemu pomočniku 10 dolarjev, pa bo rad opravil krvniški posel name-

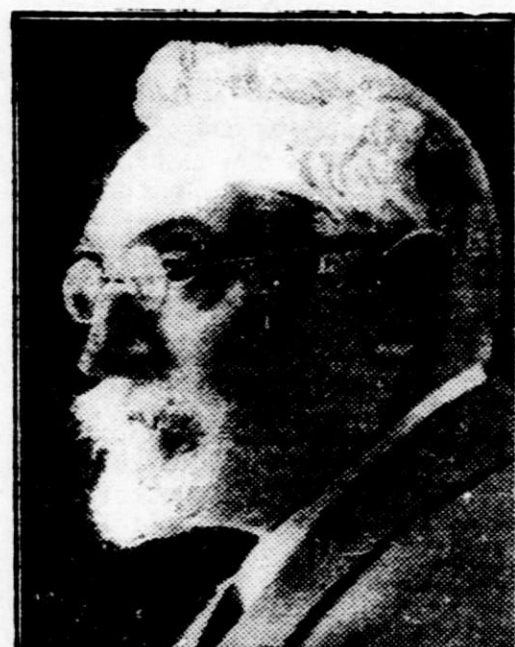
stu njega. Cleveland je pa odgovoril, da ne bo nikogar prosil, naj prevzame to mučno opravilo. Zato je dal postaviti vešala in ko se je približal trenutku usmrtilje, se je postavil tako, da bi ga obsojenec ne videl, potem je pa opravil krvniški posel.

Leto dni pozneje je pa ustrelil lastnik brez nica v Buffalo Jack Caffney nekega moža med hazardiranjem in tudi on je bil obsojen na smrt. Šerif Cleveland se ni več posvetoval s svojo materjo, temveč je skušal drugače izogniti se mučnemu opravilu. Odsel je na sodišče in prosil, naj psihijatri preiščejo obsojenca. Res so sklicali izredno zasedanje porote in Cleveland je porotnikom pojasnjeval zakon o odgovornosti umobolnega človeka za zločin. Toda porota se ni dala prepričati in Cleveland je moral drugič opraviti mučno krvniško delo.

Nekaj dni pozneje je postal Cleveland župan mesta Buffalo. Polem guverner države New York, leta 1885 pa ameriški prezident, prvi in edini prezident, ki je v mladih letih opravil krvniške posle in osebno usmrtil dva zločince. V politični kampanji proti njemu so se njegovi nasprotniki večkrat sklicevali na to, toda sedaj je vse to že pozabljeno. Da niso našli ostanke trohnekih vešal v mestu Buffalo, bi ameriška javnost sploh ne bila opozorjena na to, da je bil ta, ko priljubljeni prezident Cleveland v svoji mladosti krvnik.

Učenjakov odgovor generalu

Pokojni španski filozof, vseučiliški profesor in pesnik, Miguel Unamuno je bil v začetku pristaša generala Franca, pozneje, ko je spregledal in spoznal, kaj se skriva za Francovim pokretom in kaj hoče doseči njegovo orožje, je pa obrnil tako zvanim španskim nacionalistom hrbet in prišel je pri njih v nemilost. Zanimivo slika spreobrnitev slavnega španskega učenjaka dogodek, ki se je odigral na univerzi v Salamanci, kjer je bil Unamuno profesor. Malo

pred njegovo smrtjo so imeli na znamenitem starem vseučilišču nacionalistično svečanost, na kateri je bil glavni govornik v zastopstvu generala Franca organizator maroških čet, ki so jih nacionalisti pripeljali iz Afrike in pogladi v boj proti španskemu ljudstvu, general M. Astorj. Ta general je izgubil nekoč v bitki v Maroku roko in oko. V svojem slavnostnem govoru je zelo ostro napadel Katalonce in Basko ter zaključil svoja modrovanja z besedami, vrednimi kolonialnega krvnika:

»V Španiji ne sme ostati živ noben Katalonec in noben Bask. Treba je vse iztrgiti v večjo slavo imperijalistične in enotne Španije.«

Med viharim plaskanjem se je naenkrat dvignil Miguel Unamuno in se obrnil k generalu z besedami: »Gospod general, vi zahtevate, naj ostane Španija brez vsakega Katalonce in brez vsakega Baska. Če zahtevate in to, hočem jaz ostati edini okle-

šeni španec brez ene roke in enega očesa, kakor ste vi.«

General Astorj se je silno razjezil in kmalu je Unamuno izgubil svoje mesto na univerzi v Salamanci. To je bil najbrže tudi glavni vzrok, da so velikega španskega misleca in pesnika tako skromno, tiho pokopali.

Inflacijsko blagostanje Japonske

Trgovine polne ljudi, okrašene ulice in splošno zapravljanje. Tako označuje tokijski dopisnik »Timesa« predpraznično razpoloženje na Japonskem, ki prica o velikem inflacijskem blagostanju Japonske v letu 1936. Nasprotno je pa japonska vlada zelo slabe volje. V Evropi vidi zmede nad Tihim oceanom, negotovost in črne oblake nad Kitajsko. Vsi narodi se oborožujejo in tudi japonski narod mora ugotoviti obrambo svoje zemlje in pripraviti se na grozečo krizo. Japonska vlada stoji namreč pred težko nalogo, pred parlamentom bo morala zagovarjati novo povišanje davkov.

Japonska pošta je izročila 434.000.000 novoletnih čestitk. To je na Japonskem neverjetno število, ker pride nad 30 čestitk na vsako japonsko družino. Lanski japonski izvoz je bil za 7% večji od predlanskega. Sredi Tokia je bilo otvorjenih šest novih gledališč, kjer igrajo od 10 jutraj do polnoči in vsa mesta so stalno zasedena. Dela in denarja je na Japonskem zdaj v izobilju. Tudi kmetje živijo dobro, imeli so sijajno letino riža in cene svile so zelo visoke.

Ljudsko štetje v puščavi Karakum

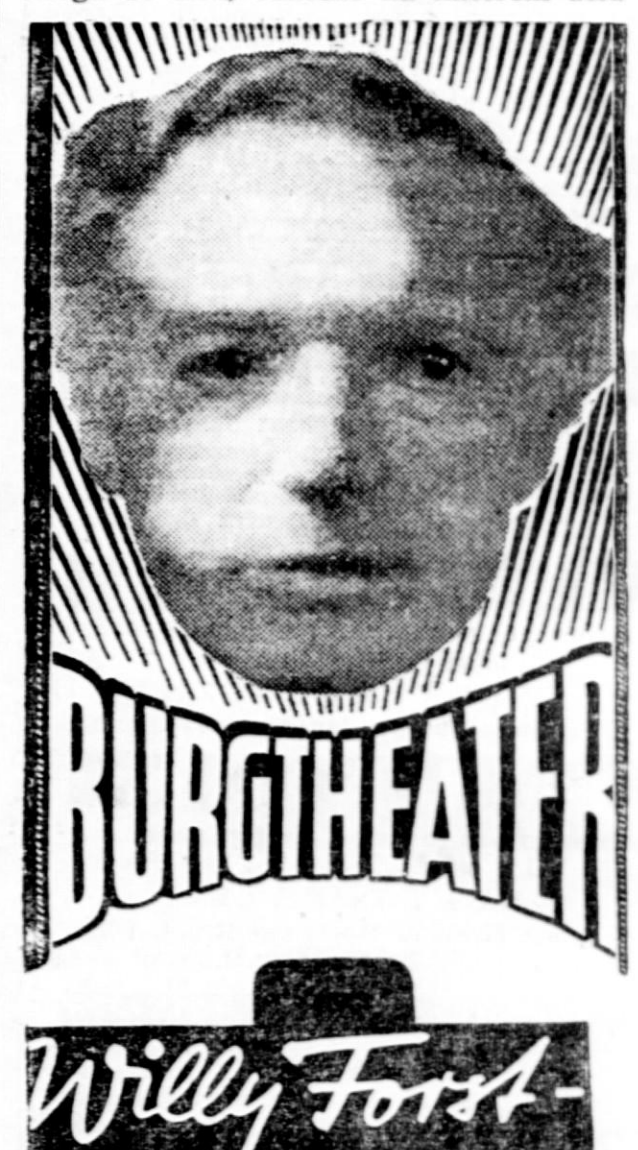
Sovjetska Rusija je zaključila novo ljudsko štetje. Stotisoči komisarjev so se vrnili s celinami gorami popisanih pol, v katerih se odraža življenje vse ogromne Rusije. Ljudsko štetje ni bilo lahko delo, zlasti ne v oddaljenih krajih, tam gori daleč za polarnim krogom ali v naselbinah azijskih pustinj. V znano pustino Karakum se je napotilo več ekspedicijskih. Njihovi vodje pripovedujejo, kakšno je bilo ljudsko štetje v teh pustih krajih. Ljudje živijo v pustinji Karakum samo okrog vodnjakov, oddaljenih drug od drugega do 80 km.

Ekspedicije so se napotile v pustino na velbihih.

Ljudsko štetje je bilo tu izredno težko. Prebivalstvo živi večinoma še nomadsko življenje, samo tretjina teh ljudi ima lepe nove domove in ovčje farme. Tu žive nedavna nomadska plemena mirno in zadovoljno. Prej, ko so pripadali vodnjaki bogatim bajam, niso vedeli ne dneva ne ure, kdaj jih gospodar zapodi od vodnjaka. Največja naselbina aul Kepele obsega več vodnjakov in ob največjem stoji belo solsko poslopje, kjer je tudi ambulatorij. Okrog naselbine je že zasajeno drevje. Ljudsko štetje je pokazalo, da se uče zdaj že vsi prebivalci pustinje. Mnogi se uče v šolah v Taškentu in Ashabadu, od koder se vračajo večinoma kot učitelji. Samo najstarejši prebivalci so še nepismeni.

Nov Willy Forstov film

Ljubljana, 21. januarja. Le malo je prav za prav filmov, za katere bi se svet tako zanimal, kakor se zanima za Willy Forstova filmska dela. Willy Forst, ki si je kot režiser, kot avtor filmskih manuskriptov in kot producent, pridobil največjo slavo, je ustvaril nedvomno najlepše nemške filme, ki so poneli njegovo ime daleč po svetu. Za njegovim velikim Schubert filmom »Lieser Helen meine Lieder« je prišla »Maskarada«, za njo »Mazurka« s Polo Negri in Inge Thack in končno bomo videli danes njegovo najnovejšo delo »Burgtheater«. Ta film, nekakšen spomenik, ali apoteoza najvišje institucije gledališke umetnosti, slavnega dunajskega »Burgtheater«, iz katerega so izšli, odnosno na katerem delu-

jejo najboljši igralci, za ta film je imel Willy Forst že davno veliko veselje in pripravil ga je s prav posebno skrbjo, z vsem svojim umetniškim čutom. V Berlinu, kjer so predvajali premiero v najlepšegantnejšem kinu, v »Gloria palastu« so bile vstopnice že v teku dni pred premiero razprodane. Zanimanje je bilo ogromno — ravno tak je bil uspeh! Kritike, ki jih je objavilo vse časopise, so priznale filmu enodušno največjo umetniško vrednost in »Burgtheater« je bil film, s katerim je Willy Forstovo ime ponosno zaslovelo, še mnogo bolj kot s prejšnjimi njegovimi deli. Forst si je izbral za nosilce glavnih vlog znamenitega Wernera Kraussa, Hor denze Raky, Olgo Čehova, Willyja Eichbergerja in Hansa Moserja (vloga surlfja) in s petorico teh velikih umetnikov ustvaril svojo najnovejšo umetnino.

Nikjer v Jugoslaviji ni še obiščeno videlo tega filma, kajti Ljubljana si je pridobila ta film kot prvo mesto v naši državi in tako bo jugoslovanska premiera tega velikega filmskega dela danes v kinu Unionu.

Kranjski sportniki so zborovali

SK Korotan se bo imenoval odslej SK Kranj

Kranj, 20. januarja. V klubskih prostorih je bil sredi obnove zbor kranjskih sportnikov organiziranih v SK Korotanu. Otvoril in vodil ga je podpredsednik g. dr. Demšar. Uvodoma je prebral pismo odstopivšega predsednika g. Horvata, ki je polnih 15 let stal na čelu kluba. V svojem poročilu je dr. Demšar poudarjal nepristranost kluba, ki je dostopen vsakomur, poudaril je nadalje potrebo, da se v svrhu razmahu pritegnejo vsi športni od tovarnarja do delavca. Ker je lani februarja tajnik Rebolj odstopil, sta to mesto prevzela Kovacič za notranje in Fuchs za zunanje posle. Tajnik Kovacič je poročal, da je imel odbor 47 čl. članov pa je bilo 95 delujočih in 105 podpornih, torej 200. Klub je jeseni proslavil 15letnico obstoja. Tajnik Fuchs je poročal o odnosih SK Korotana do drugih klubov. Blagajnik Simunac je podal podroben obračun dohodkov in izdatkov. Saldo izkazuje Din 3.192.—, deficit, to pa zaradi večjih nabav v minulem letu in zamajenih dohodkov na vstopninah radi slabega vremena pri tekmah in neizterjane članarine. Gospodar Adamuš je prebral seznam lani kupljenega inventarja.

O tehničnem delu kluba je poročal načelnik nogometne sekcije Kern, ker je edino ta sekcija delovna. Kot eno najbolj perečih nerešenih vprašanj je poudaril potrebo organizacije in treniranja juniorjev ter njihovega trenerja. Dalje je tudi prvo moštvo potrebno reorganizacije, manjka mu pravega trenerja, stalen trener, ki lahko moštvo dvigne za razred višje. Za treniranje, kar se mora priznati, lani vladalo precejšnje zanimanje, zlasti poleti. Prvo moštvo je šlo 15—16 igračev, ki so vsi bili enako dobri. Rezervna moštva prav za prav ni. Odigranih je bilo v preteklem letu 57 tekem, med temi 4 mednarodne in 1

pokalna. Prvo moštvo je igralo 35, rezervna, ki se je kombinirala iz vseh igračev, 11. Juniorji so 9. Prvo moštvo je 18 tekem dobilo, 11 izgubilo, neodločenih je bilo 6. Skoro znaša 128:102 v prid Korotana. Rezerva je doživela 8 zmag, 1 poraz in dve neodločeni tekmi. Razlika golov znaša 50:22. Juniorji so dobili 7 tekem, 2 pa izgubili. Razlika golov je 27:20. Vsehi igralci je bilo 54 od teh 46 verificiranih, pionirjev, katerih se nobeden ni verificiral pa 43. Klub šteje tedaj 97 aktivnih nogometašev. Lahkotletska sekcija je izvela le od Saveza predpisano obvezno prireditev.

Na predlog revizorja R. Mayra je občni zbor izrekel blagajniku in odboru razrešnico. Varna točka je bila sprememba pravil. Klub se bo odslej imenoval po svojem sedežu »SK Kranj«. Pri tej preklicitvi imena se je razvila živahna debata za in proti. Odbor bo v bodoče štel poleg predsednika 12 (sedaj 9) članov, 3 mesta so pa še prosta za kooptacije. Sprememba paragraf. 13. 13-3 in 14 se prilagodi prejšnjim spremembam. Klub bo imel po potrebi odslej 2 podpredsednika, 2 tajnika in 2 blagajnika. Paragraf 16-1 govori o sklopčnosti upravnega odbora, za katero je poleg predsednika ali njegovega namestnika treba še pet članov. V nujnih slučajih tvorijo sklepčnost predsednika, tajnik in blagajnik, ki sklepajo ex praesidio. Te sklepe odbor na prvi seji sprejme ali odkloni. Vse delo se koncentriira v upravnem odboru, sekcije imajo poleg tega svoje načelnike. Tehnični odbor se voli le, če upravni odbor ne zmnože vsega dela. Načelniki sekcije si lahko izbere pomočnika, ne more pa biti član upravnega odbora. Paragraf 25 govori o razpustu. V slučajih oblastnega razpusta kluba je likvidator njegovega premoženja klubov predsednik. Po poravnavi vseh obveznosti pripade presežek imovine Sokol-

Georges Ohnet:

ZADNJA LJUBEZEN

Roman

— Vročica vas trese, Mina. Morda bi bilo bolje, da bi bil končala ta pogovor pozneje.

— Trpim res nekoliko, toda ohranila sem hladnokrvnost. Lahko nadaljujete.

— No, torej, glejte, draga moja, če sem vas prav razumel, ste me prosili, naj začnem paziti na vašega moža. Govoriva odkrito. Radi bi, da bi vohunil za vašim možem, da bi vam sproti poročal o vsakem njegovem koraku. To je vaša želja, če se ne motim.

— Komtesa je stisnila ustnice, kakor da se boji izgovoriti zadnjo odločilno besedo. Na obrazu se ji je poznalo, da so jo zalele markizove besede neprijetno. Vendar je na odgovorila odločno:

— Da, to je moja želja!

— Ali ste pomislili, da sem imel v svoji diplomatski službi priliko spoznati vohunstva sposobne ljudi. In zdaj hočete, da bi vam izbral nekoga, ki bi bil vreden zaupanja in ki bi ne zlorabil zaupane mu tajne?

— Da, ali mu je pa treba povedati vse? — je vprašala komtesa v strahu.

— Nikakor ne, — je odgovoril markiz nmično. — Sam bo uganil vse, kar potrebuje. Sicer pa tudi velike zasluge ne bo imel. Strokovnjak bo igraje pojasnil to zagotetko. V enem dnevu bo vedel vse.

— Ali je nujno potrebno, da vidim tega moža?

— Je vprašala komtesa vznemirjeno.

— Seveda.

— Ali bi mu ne mogli dati navodil, ne da bi morala sama govoriti z njim?

— Ah, drago dete, tega nikar ne zahtevajte od mene, — je odgovoril stari diplomat živahno.

— Imam vas zelo rad, toda rad imam tudi vašega moža. Mislim da grem že dovolj daleč, če vam pomagam tako proti njemu. Ohraniti hočem zadnji videz nepristranosti. Omogočiti vam hočem, da izveste vso resnico. Od vas bo potem odvisno, kako boste znali to izkoristiti.

— Pa naj bo. Kdaj mi pošljete svojega agenta?

— Še danes. Oditil moram na prefekturo, izpregovoriti z njim in poslati ga k vam.

— Čakala ga bom doma.

— Dobro, zdaj pa zbogom.

Vzel je svoj klouk in se ustavil pred komteso, rekoč:

— Torej, to je sklenjeno, nič se ne da izpremeniti na tem, brez očitkov in brez preklica? Ne pozabite, da spada ta vaš korak med one, ki jih človek vašega značaja najtežje odpusti.

— Če je nedolžen, se za to ne bo zmenil, če je pa kriv, kaj me briga to?

— Na svidenje torej!

Poljubil ji je roko in odšel. Ostala je zamišljena, kakor da jo je ta nagla odločitev pomirila. Ob treh, baš ko se je pripravljala k čitanju, da bi se malo razvedrila, je vstopil sluga in ji sporočil tiho:

— Mož, ki ga pričakuje komtesa od gospoda markiza Villenoyss, je tu.

Komtesa je zadržala. Markiz je bil odšel pred pčilima dvema urama in že je bila njegova obljuba izpolnjena. Naenkrat je postala vsa nemirna, niti za hip ni pomislila na to, da bi tega moža odslavila, na drugi strani se je pa bala sprejeti ga, ker bi mu morala dokriti tajno svoje nesreče. Vendar je pa naročila slugi, naj ga privede. Kmalu je zagledala pred seboj mladega moža, srednje, močne postave, gladko obritega, v temni obleki s klobukom v roki. Podoben je bil služabniku iz dobre hiše, ki išče novo službo.

Globoko se je priklonil in čakal navodil visoke dame.

— Prihajate od markiza de Villenoyss? — ga je vprašala.

— Da, milostiva, — je odgovoril kratko.

— Ali veste, za kaj gre?

— Da, milostiva.

Komtesa je v silni zadregi zardela, vendar je pa nadaljevala:

— Kaj potrebujete za uspeh svojega prizadevanja?

Prišlec se je nasmehnil:

— Samo vaše povelje, naj odidem milostiva, in v enem dnevu bo vse urejeno.

— Torej poznate dotičnega, ki mu boste morali sedeti?

— Kdo bi ne poznal v Parizu gospoda grofa...

— Dobro, to zadostuje, — ga je prekinila naglo, kakor da hoče preprečiti, da bi ta usta izgovorila vprico nje in v teh okolnostih grofovo ime.

— Ali je vam še kaj nejasno?

— Ne, milostiva. Naročili ste mi lotiti se posla in takoj se ga lotim. Čim izvem vse podrobnosti, pridem zopet.

Pozdravil je in skoraj neslišno odšel. Ko je baronica dvignila oči, ga ni bilo več. Stopila je k oknu in ga videla, kako stopa mirno čez dvorišče. V naslednjem hipu ji je izginil izpred oči in ni ga več videla. In vendar se ji čas do obeda ni zdel dolg. Imela je prijeten občutek, da nekdo dela zanjo in to jo je pomirilo.

Armand se je vrnil ob šestih, odšel je v svojo sobo in k ženi je prišel, ko je bil že čas obeda. Pri obedu je bil prijeten, duhovit in vesel. Če bi komtesa ne imela tako tehtnih razlogov za svoje sumničanje, bi morala biti prepričana, da je njegova duša prosta vsake najmanjše krivde. Po obedu je spremljal komteso v njen salonček in ji delal družbo do pol desetih zvečer. Ker nikakor ni bil pripravljen oditi in ker je Mina želela, da bi ga mogel tajni agent zasledovati, se je delala utrujeno, kar je tudi odgovarjalo sledi njenega obraza, na katerem so se poznali sledovi prečutih noči. Šele tedaj je grof počasi vstal, kakor da nerad odhaja, češ, da pojde za dve uri v klub. Nežno je objel ženo in odšel.